

Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի
Վանաձորի գրասենյակ

**OPEN SOCIETY
FOUNDATIONS**

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**2015 թ. ՀՈՒՆՎԱՐ-ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ԱՄԻՍՆԵՐԻՆ
ՀՀ ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ ԵՎ ԼՂ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՆԱԿՈՒՄ ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

ՎԱՆԱԶՈՐ

2015

Ընդհանուր ամփոփում

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի ուսումնասիրության արդյունքների համաձայն՝ 2015 թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում ՀՀ զինված ուժերում և ԼՂ պաշտպանության բանակում գրանցվել է 39 միջադեպ, որի հետևանքով մահացել է 54 զինծառայող: Նախորդ տարի 2014 թ. նույն ժամանակահատվածում գրանցվել է 37 մահացության դեպք:

Համաձայն ուսումնասիրության տվյալների՝ 2015 թ. մահացության 54 դեպքերից 31-ը հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով են, 3-ը՝ սպանության (1-ը՝ դիտավորյալ, 2-ը՝ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման¹), 5-ը՝ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության հասցնելու, 1-ը՝ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման, 12-ը՝ դժբախտ պատահարի (11 ավտովթար, 1-ը դեռևս չճշտված հանգամանքների), 2-ը՝ առողջական խնդիրների հետևանքով է:

Հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով 31 մահացության դեպքից 24-ը տեղի են ունեցել ԼՂ, իսկ 7-ը՝ ՀՀ տարածքում: Համեմատելով այս ցուցանիշը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում հրադադարի ռեժիմի խախտման վայրերի և զոհերի թվի հետ, ստանում ենք հետևյալ պատկերը.

Աղյուսակ 1.

2013 – 2015թթ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացության դեպքերի թիվն ըստ վայրի

Տարեթիվ	Վայրը		Ընդամենը
	ԼՂ	ՀՀ	
2014	17	3	20
2015	24	7	31

Ինչպես տեսնում ենք, վերջին ժամանակահատվածում աճել է հրադադարի ռեժիմի խախտումների հետևանքով մահացությունների թիվը թե՛ ԼՂՀ, թե՛ ՀՀ տարածքում:

¹ Տվյալ դեպքում, եթե գործով չկա մեղադրյալ, սովորաբար սպանության դեպքում քր. գործը հարուցվում է «Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտման» հիմքով

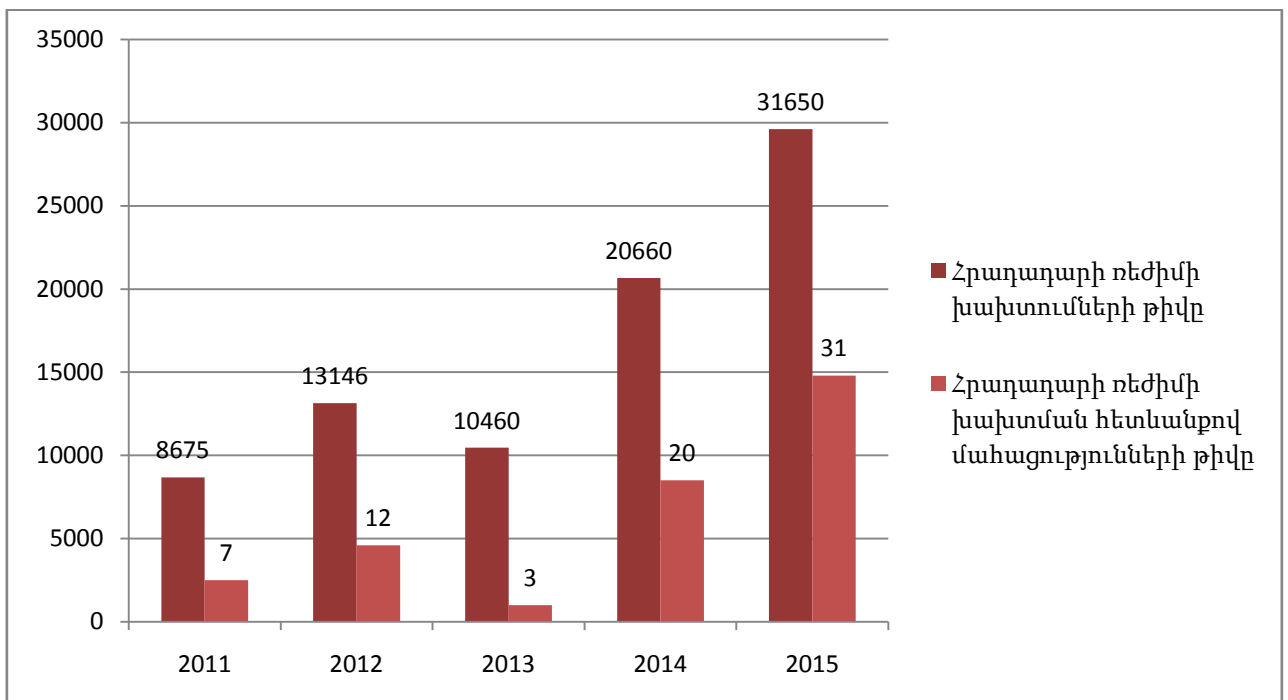
Նկատենք, որ 2015 թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացությունների թիվը (31 հոգի) գերազանցում է ողջ 2014 թ. հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացությունների թիվը՝ 26 հոգի: Վերջին երկու տարիներին հունվար-սեպտեմբեր ամիսների կտրվածքով հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացությունների թիվը կտրուկ աճել է 2013 թ. համեմատ: Եթե դիտարկենք մահացության ընդհանուր թիվը, ապա 2013 թ-ին այն կազմել է 10 տոկոս, 2014 թ-ին՝ 44.4 տոկոս, իսկ 2015 թ-ին 59.9 տոկոս:

Հրադադարի ռեժիմի խախտումների ազդեցությունը մահացության վրա

Ներքոնշյալ գծապատկերը ներկայացնում է 2011-2015 թթ. հունվար-սեպտեմբեր ժամանակահատվածում գրանցված հրադադարի ռեժիմի խախտումների և դրա հետևանքով մահացության դեպքերի թիվը:

Գծապատկեր 1.

2011-2015 թթ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման և դրա հետևանքով մահացությունների թիվը

Դիտարկելով հրադադարի ռեժիմի խախտումների թիվ/գոհերի թիվ հարաբերակցության դինամիկան՝ տեսնում ենք, որ հրադադարի ռեժիմի խախտումների թվի աճին զուգահեռ աճում է հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացության թիվը:

Եթե դիտարկենք 2011-2015թթ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում հրադադարի խախտման հետևանքով մահացության մեկ դեպքին ընկնող հրադադարի ռեժիմի խախտումների թիվը /տե՛ս աղյուսակ 2/, նկատում ենք, որ 2015թ. մեկ մահվան դեպքին ընկնող կրակոցների թիվը անհամեմատ նվազել է: Այս ցուցանիշի հիման վրա կարելի է եզրահանգել մարտական հերթապահության վայրում անվտանգության կանոնների ոչ պատշաճ պահպանման և անվտանգության միջոցների ոչ բավարար մակարդակի մասին:

Աղյուսակ 2.

Մահացության մեկ դեպքի հաշվարկով հրադադարի ռեժիմի խախտումների քանակը

Տարեթիվ	Հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացությունների քանակը	Հրադադարի ռեժիմի խախտման քանակը մեկ անձի հաշվարկով
2011 թ.	7	1239
2012 թ.	12	1095
2013 թ.	3	3486
2014 թ.	20	1033
2015 թ.	31	1020

Հարկ է նշել, որ եթե նախորդ տարիներին հրադադարի ռեժիմի խախտման քանակի մասին պաշտոնական (հիմականում ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության կողմից) հաղորդագրություններ տարածելիս չէր նշվում, թե մասնավորապես ինչ զինատեսակներից են հնչել կրակոցները, ապա 2015 թվականին տարածված հաղորդագրությունների գերակշռող մեծամասնության մեջ առկա է կիրառվող զինատեսակների և դրանց քանակի մասին տեղեկատվությունը:

Ստորև ներկայացվում են 2015 թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում հրադադարի ռեժիմի խախտման ժամանակ կիրառված զինատեսակների և դրանց կիրառման քանակի մասին տվյալները /տե՛ս աղյուսակ 3/:

2015 թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում հակառակորդի կողմից հրադարարի ռեժիմի խախտման ժամանակ կիրառված զինատեսակները և դրանց կիրառման քանակը

№	Հրադարարի ռեժիմի խախտման ժամանակ կիրառված զինատեսակները	Զինատեսակի կիրառման քանակը	Կիրառված արկերի քանակը
1	Նոնականներ	65	
	ՌՊԳ-7	29	90 արկ
	ՀԱՆ-17	19	111 արկ
	ԳՊ-25	4	4 արկ
	ԱԳՍ-17	3	12 արկ
	ՀՀՆ-9	3	4 արկ
	ԱԳՍ	2	37 արկ
	ՍՊԳ-9	2	հայտնի չէ
	ԱԳՍ - 18	1	հայտնի չէ
	ՌՊԳ - 21	1	հայտնի չէ
	ՍՊԳ	1	հայտնի չէ
2	Ականաններ (հրետանի)	44	հայտնի չէ
	60 մմ-նց	19	458 արկ
	60 և 82 մմ-նց	16	414 արկ
	60, 82 և 120 մմ-նց	8	110 արկ
	82 մմ-նց	1	հայտնի չէ
3	Հրաձգային զինատեսակներ	6	հայտնի չէ
	«Սև նետ»	1	հայտնի չէ
	ԱԿ	1	հայտնի չէ
	Իստիզլալ	1	հայտնի չէ
	ՊԿ	1	հայտնի չէ
	ՌՊԿ	1	հայտնի չէ
	ՍՎԴ	1	հայտնի չէ
4	Ռեակտիվ հրթիռահրետանային կայանք	6	հայտնի չէ
	TR-107	6	51 արկ
5	Զենիթային համակարգեր	1	հայտնի չէ
	ԶՈւ-23/2 տիպի	1	հայտնի չէ
6	Խոշոր տրամաչափի գնդացրային միջոցներ	1	հայտնի չէ
	չի նշվում	1	հայտնի չէ
7	Խոշոր տրամաչափի հրետանի	1	հայտնի չէ
	Դ-30 հատուրից հրանոթ 122 մմ - նց	1	30 արկ
	Ընդամենը	124	1321

Կարելի է նկատել, որ առավել հաճախ հակառակորդի զինված ուժերը կիրառել են 60, 82 և 120 մմ տրամաչափով ակնանետեր և տարբեր տեսակի նոնականետեր: 1992 թվականից գործող Սովորական սպառազինությունների² ՄԱԿ-ի Ռեգիստրում ներառված են սպառազինությունների յոթ կատեգորիաներ, որոնց արտահանման եւ ներմուծման վերաբերյալ տարբեր երկրներ ներկայացնում են իրենց ամենամյա տվյալները: Այդ կատեգորիաներն են՝

1. մարտական տանկեր,
2. մարտական զրահամեքենաներ,
3. մեծ տրամաչափի հրետանի,
4. մարտական ինքնաթիռներ,
5. հարվածային ուղղաթիռներ,
6. ռազմանավեր
7. հրթիռներ

Հակառակորդի կողմից 2015 թ. կիրառված զինատեսակները (հրետանի, հրթիռահրետանային կայանք) ներառված են ՄԱԿ-ի սովորական սպառազինությունների ցանկում, սակայն հարկ է նշել, որ 2015թ. Ադրբեջանի զինված ուժերը սկսել են կիրառել այնպիսի զինատեսակներ, որոնք նախկինում հազվադեպ են կիրառվել կամ ընդհանրապես չեն կիրառվել: Մասնավորապես՝ թուրքական արտադրության TR-107 տիպի ռեակտիվ հրթիռահրետանային կայանքը և խոշոր տրամաչափի հրետանի՝ 122 մմ-ոց Դ-30 հատուից հրանոթը: Առաջինի բեկորները ոչ միայն զինծառայողների, այլ նաև սահմանային գյուղերի խաղաղ բնակիչների մահվան պատճառ են դարձել³: Իսկ ինչ վերաբերում է 122 մմ-ոց Դ-30 հատուից հրանոթին, ապա 1994 թ. հրադադարի ռեժիմի կնքումից ի վեր 2015 թ.-ին այն կիրառվեց առաջին անգամ: Չնայած Ռուսաստանի Դաշնության կողմից, ըստ ՋԼՄ-ների տվյալների, մոտ 5 միլիարդ ԱՄՆ դոլարի սպառազինություն է վաճառվել Ադրբեջանին, սակայն հայկական ՋԼՄ-ներով հստակ տվյալներ չեն հրապարակվել ռուսական արտադրության սպառազինությունների կիրառման վերաբերյալ:

Իսկ այն փաստը, որ սովորական սպառազինությունների մասին պայմանագիրը խախտվում է՝ գերազանցելով պայմանագրով սահմանափակված մի շարք տեսակի սպառազինությունների ձեռք բերման քանակը, խոսում է այն մասին,

² <https://unoda-web.s3.amazonaws.com/wp-content/uploads/2013/06/English7.pdf>, <http://www.un.org/disarmament/convarms/Register/>, <http://www.mfa.am/hy/security/>

³ <http://news-book.am/?p=66874%2Fhakarakordi+koxmic+3+bnakchi+spanutyay+depgi+ariv+harucvel+e+greakan+gorc&l=am>

որ դա ավելացնում է լարվածությունը տարածաշրջանում և վտանգում դարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորմանն ուղղված բանակցային գործընթացը:

Մահացությունների դեպքերի ընդհանուր նկարագրությունը

2015 թ-ի հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում 54 մահացած զինծառայողներից 11-ը պայմանագրային զինծառայողներ են, 10-ը՝ սպաներ, 2-ը՝ ենթասպաներ, իսկ մյուս 29-ը՝ պարտադիր ժամկետային զինծառայողներ, իսկ 1 դեպքում չի նշվում, թե այլ սպաների հետ ավտովթարի ենթարկված և արդյունքում մահացած 58-ամյա անձը արդյոք զինծառայող է, թե ոչ: Ընդ որում, մահացած 11 պայմանագրային զինծառայողներից 10-ը, 10 սպաներից 2-ը և 2 ենթասպաներից 1-ը, ըստ հասանելի տվյալների, մահացել են հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով:

54 զինծառայողների մահվան փաստերից միայն 39-ի մասին է առկա պաշտոնական հաղորդագրություն:

54 դեպքերից 19-ը տեղի է ունեցել Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, 35-ը՝ Լեռնային Ղարաբաղի:

Ըստ հասանելի տեղեկատվության՝ 54 դեպքերից 37-ի առնչությամբ հարուցվել են քրեական գործեր, որոնցից 34-ը գտնվում են նախաքննության, 1-ը՝ դատաքննության և 1 քրեական գործի դեպքում առանձին դրվագի դատաքննության փուլն ավարտվել է, և 2015 թ-ի հոկտեմբերից սկսվելու է գործի հիմնական դատաքննության փուլը:

Հարուցված քրեական գործերի բաշխումը

ըստ ՀՀ քրեական օրենքի հոդվածների

- 8-ը ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնականատեղության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով է,
- 5-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի

դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը,

- 4-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ և 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով
- 3-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 4-ը՝ Քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է երկու կամ ավելի մարդու մահ,
- 3-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ,
- 2-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետի հատկանիշներով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 2-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 2-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով՝ ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ

- 1-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից,
- 1-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերի հատկանիշներով՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով,
- 1-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ և 13-րդ կետերով՝ սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով,
- 1-ը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ:

Քրեական գործերի հարուցման մասին տեղեկատվություն չի տարածվել հրադարարի խախտման հետևանքով մահացության 10 դեպքի, առողջական խնդիրների հետևանքով 2 մահվան դեպքի, եւ ավտովթարի հետևանքով մահացության 5 դեպքի վերաբերյալ:

Դեպքերից մեկի առնչությամբ (*զինծառայող Սրթուր Առաքելյան*), ըստ ՀՀ Քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությանն ուղղված կազմակերպության գրության պատասխանի, քրեական գործի հարուցումը մերժվել է ՀՀ Քրեական դատավարության օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով՝ (*.../քրեական գործ չի կարող հարուցվել և քրեական հետապնդում չի կարող իրականացվել, եթե բացակայում է հանցագործության դեպքը*):

Մահացության դեպքերի վիճակագրական տվյալները և նկարագրությունը

Ստորև ներկայացվում են մահացության դեպքերի վիճակագրական տվյալները 2015 թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների համար (տե՛ս աղյուսակ 4), դեպքերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվությունը (տե՛ս աղյուսակ 5) և դեպքերի նկարագրությունները:

2015 թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում մահացությունների պատճառը/հետևանքը

Ամիս	Հրադադարի ոեժիմի խախտում	Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Ինքնասպ անություն/ հասցնել	Սպանություն		Դժբախտ պատահար		Առողջական խնդիրներ	Միջադե պերի քանակը	Ընդամենը	Պաշտոնական հաղորդագրության ատկայություն
				Դիտավորյալ	Մարտական ծառայությ ուն կրելու կանոնների խախտում	Ավտովթար	Դեռևս չճշտված				
Հունվար	10			1		1			9	12	8
Փետրվար	3	1	1		1				5	6	6
Մարտ	6							1	4	7	6
Ապրիլ	2					1	1		4	4	4
Մայիս			1					1	2	2	1
Հունիս	1		2			1			4	4	3
Հուլիս						2			1	2	2
Օգոստոս	2				1	1				4	1
Սեպտեմբեր	7		1			5			6	13	8
Ընդամենը	31	1	5	1	2	11	1	2	39	54	39

2015թ. հունվար-սեպտեմբեր ամիսների ընթացքում մահացության դեպքերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն

h/h	Անուն ազգանուն	Դեպքի տարեթիվը	Դեպքի տարած աշրջան	Դեպքի վայրը (քաղաք, գյուղ, հոսպիտալ, ճանապարհահատված...)	Զորամասը	Տեղեկատվության տարածման առաջնային աղբյուրը	Քրեական գործ հարուցող մարմինը	Քրեական գործի պաշտոնական որակումը	Դեպքի պատճառը	Որ փուլում է գտնվում գործը
1	Կարեն Գրիգորյան (լեյտենանտ)	03.01.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային և արևելյան ուղղություններ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվությունը բացակայում է
2	Վարդան Մկրտչյան	03.01.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային և արևելյան ուղղություններ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվությունը բացակայում է
3	Պայմանագրային զինծառայող 1	05.01.2015	ԼՂ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գիծ		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվությունը բացակայում է
4	Պայմանագրային զինծառայող 2	05.01.2015	ԼՂ	Ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գործերի շփման գիծ		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվությունը բացակայում է
5	Արթուր Վարդանյան (մայոր)	17.01.2015	ԼՂ	Քարվաճառի տարածք		Ոչ պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվությունը բացակայում է
6	Արման Հարությունյան (պայմանագրային զինծառայող)	17.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Ոսկեվան գյուղի սահմանագրտի		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվությունը բացակայում է
7	Սուրեն Փիլոսյան	20.01.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշները սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն

								մոլեռանդության շարժառիթով		
8	Նահապետ Ասատրյան (պայմանագրայ ին զինծառայող)	21.01.2015	ԼՂ	Քարվաճառի տարածք		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
9	Արման Ուդումյան (պայմանագրայ ին զինծառայող)	21.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական դիրքեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
10	Կարեն Գալստյան (լեյտենանտ)	23.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական դիրքեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
11	Արտակ Սարգսյան	23.01.2015	ՀՀ	Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական դիրքեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն

12	Հայկազ Բարսեղյան	29.01.2015	ՀՀ	Երևան	Վ. Սարգսյանի անվ. ռազմաան ինստի տուտ	Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետի հատկանիշներ սպանություն մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից	Սպանություն (դիտավորյալ)	Դատաքնություն
13	Շեքսպիր Հակոբյան	05.02.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքնություն
14	Տիգրան Միմոնյան (լեյտենանտ)	11.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Դատաքնություն
15	Արման Օսիպյան	14.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքնություն
16	Ալբերտ Սաֆարյան	27.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ	Ինքնասպանություն/ փոխվել է, դարձել է սպանություն	Նախաքնություն

								ինքնասպանության փորձի հասցնելը		
17	Արտակ Աղեկյան	28.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետի հատկանիշներ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
18	Հայկ Բարոյան	28.02.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետեր		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետի հատկանիշներ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
19	Արսեն Կարապետյան	03.03.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
20	Հակոբ Խաչատրյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն

								շարժառիթով		
21	Էդուարդ Հայրապետյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
22	Արշակ Հարությունյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Նախաքննություն
23	Մամվել Հակոբյան	19.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքեր		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/Դիվերսիոն հարձակում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
24	Հայկ Մարգարյան	22.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիս-արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկ		Պաշտոնական			Առողջական/ հանկարծամահ	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է

25	Հովսեփ Անդրեասյան	29.03.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
26	Հայկ Քեշիշոյլյան (ենթասպա)	07.04.2015	ՀՀ	ՀՀ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված N զորամասի պահպանության տեղամասի մարտական դիրք		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
27	Լևոն Միրզոյան	07.04.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	
28	Արթուր Առաքելյան	09.04.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկ/ Ստեփանակերտի զինվորական հոսպիտալ		Պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ֆուտբոլ խաղալիս/	Քրեական գործի հարուցումը մերժվել է հանցակազմի բացակայության հիմքով

29	Արտյոն Թորոսյան	17.04.2015	ՀՀ	Սպիտակ-Երևան ավտոճանապարհի 19-րդ կիլոմետր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մաս՝ մեքենաներ վարելու կամ շահագործելու կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
30	Հարություն Համբարյան	08.05.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը	Ինքնասպանություն	Նախաքննություն
31	Խղր Սարոյան	26.05.2015	ՀՀ	Մուրացանի զինվորական հոսպիտալ		Ոչ պաշտոնական			Առողջական	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
32	Սիրակ Գևորգյան ⁴	07.06.2015	ՀՀ	Վայոց Ձոր, Ձեղեա գյուղից դեպի Հորադիս գյուղատեղի տանող դաշտամիջյան		Ոչ պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է

⁴ Ս. Գևորգյանի մահվան մասին լուրը պաշտոնական աղբյուրներում չի տարածվել, սակայն լրատվամիջոցներում նշվում է, որ նրա հետ ավտովթարի պահին մեքենայում գտնվող վիրավորված անձինք եղել են զինվորականներ (<http://shamshyan.com/hy/article/2015/06/08/55645/>)

33	Էդգար Մելքոնյան	11.06.2015	ԼՂ	ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը	Ինքնասպանություն	Նախաքնություն
34	Արման Եփրեմյան (պայմանագրային զինծառայող)	26.06.2015	ՀՀ	Հայ-ադրբեջանական սահմանի նախիջևանյան ուղղություն, ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորհայք բնակավայրի մոտ տեղակայված հայկական դիրքեր		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետի հատկանիշներ՝ սպանություն՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքնություն
35	Մավրիկ Մելիքյան (լեյտենանտ)	30.06.201	ՀՀ	ՀՀ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տարածք		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը	Ինքնասպանություն	Նախաքնություն
36	Սասուն Զիրոյան	05.07.2015	ԼՂ	Բերձոր-Ստեփանակերտ ավտոմայրուղի	Մարտակերտի շրջանի Ներքին Հռոթաղի զ/մ	Պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվությունը բացակայում է

37	Մարատ Թադևոսյան	05.07.2015	ԼՂ	Բերձոր-Ստեփանակերտ ավտոմայրուղի	Մարտակերտի շրջանի Ներքին Հոռաթաղի գ/մ	Պաշտոնական			Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
38	Արսեն Հունանյան (սպա)	05.08.2015	ՀՀ	Երևան-Մեղրի ավտոճանապարհ		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի Սյունիքի մարզային քննչական վարչության Միսիանի քննչական բաժին	ՀՀ քր. օր.-ի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներ՝ ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզուգույնությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
39	Կարեն Հովհաննիսյան	12.08.2015	ԼՂ	ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
40	Իվան Բաբայան (պայմանագրային զինծառայող)	16.08.2015	ԼՂ	ՊԲ Ջրաբերդի մարտական հենակետ		Ոչ պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
41	Աշոտ Հովհաննիսյան (պայմանագրային զինծառայող)	18.08.2015	ՀՀ	ՀՀ ՊՆ N զորամասի մարտական հենակետ		Ոչ պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ	Սպանություն/Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում	Նախաքննություն

42	Հայկ Թևոյան (պայմանագրային զինծառայող)	03.09.2015	ՀՀ	ՀՀ ՊՆ N գորամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ և 13-րդ կետեր՝ սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
43	Մարատ Խաչանյան (պայմանագրային զինծառայող)	04.09.2015	ԼՂ		Եղնիկներ	Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
44	Արման Մտեփանյան (պայմանագրային զինծառայող)	04.09.2015	ԼՂ		Եղնիկներ	Պաշտոնական			Հրադադարի ռեժիմի խախտում/ Դիվերսիոն հարձակում	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը բացակայում է
45	Գրիգոր Սահակյան (մայոր)	05.09.2015	ՀՀ	Վարդենիս-Մարտունի ավտոճանապարհ, Ծովակ գյուղի վարչական տարածք		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 242-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է երկու կամ ավելի մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
46	Գևորգ Վարդանյան (ենթասպա)	05.09.2015	ՀՀ	Վարդենիս-Մարտունի ավտոճանապարհ, Ծովակ գյուղի վարչական տարածք		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 242-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է երկու կամ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն

								ավելի մարդու մահ		
47	Տարոն Սեդրակյան (կապիտան)	05.09.2015	ՀՀ	Վարդենիս-Մարտունի ավտոճանապարհ, Ծովակ գյուղի վարչական տարածք		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 242-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է երկու կամ ավելի մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
48	Սևակ Գասպարյան (մայր)	11.09.2015	ՀՀ	Վարդենիս-Մարտունի ավտոճանապարհ, Ծովակ գյուղի վարչական տարածք, հոսպիտալ		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 242-րդ հոդվածի 3-րդ մասի հատկանիշներ՝ ավտոմեքենա կամ մեխանիկական այլ տրանսպորտային միջոց վարող անձի կողմից ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է երկու կամ ավելի մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
49	Նարեկ Հարությունյան	06.09.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետ		Պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 110-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպառնալիքի, դաժան վերաբերմունքի կամ անձնական արժանապատվությունը պարբերաբար նվաստացնելու ճանապարհով անձին անուղղակի	Ինքնասպանություն	Նախաքննություն

								դիտավորությամբ կամ անզգուշությամբ ինքնասպանության կամ ինքնասպանության փորձի հասցնելը		
50	Մուրեն Դավթյան (սպա)	21.09.2015	ՀՀ	Սիսիանի տարածաշրջանի «Բոչկի ձոր» կոչվող հատված		Ոչ պաշտոնական	ՀՀ քննչական կոմիտեի Սյունիքի մարզային քննչական վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներ՝ ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ	Դժբախտ պատահար /ավտովթար/	Նախաքննություն
51	Նորայր Խաչատրյան	25.09.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր.-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ և 13-րդ կետեր՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
52	Ռոբերտ Մկրտչյան	25.09.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր.-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ և 13-րդ կետեր՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
53	Հարութ Հակոբյան	25.09.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր.-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ և 13-րդ կետեր՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն

								ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով		
54	Կարեն Շահինյան	25.09.2015	ԼՂ	ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամաս		Պաշտոնական		ՀՀ քր. օր.-ի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ և 13-րդ կետեր՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով	Հրադադարի ռեժիմի խախտում	Նախաքննություն
*	Արթուր Աֆյան (պայմանագրային զինծառայող)	08.03.2015	ՀՀ	Շիրակի մարզի Մայիսյան գյուղի մոտակայք	Գյումրիի 102-րդ ռուսական ռազմաբազա	Ոչ պաշտոնական	ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչություն	ՀՀ քր. օր.-ի 104-րդ հոդվածի 1-ին մաս՝ սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը	Սպանություն (դիտավորյալ)	Նախաքննություն
**	Մամվել Միրզոյան	06.03.2015	ՀՀ		Մահվան պահին արձակված է եղել պահեստազոր	Ոչ պաշտոնական			Ինքնասպանություն	Քրեական գործի հարուցման մասին տեղեկատվություն ը քացակայում է

2015 Թ. ՀՈՒՆՎԱՐ-ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ԱՄԻՍՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԶԻՆՎԱԾ ՈՒԺԵՐՈՒՄ
ԶԻՆԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ
ՄԱՀԱՑՈՒԹՅԱՆ ԴԵՊՔԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ա. Հրադադարի ռեժիմի խախտում

1. պայմանագրային զինծառայող 1
2. պայմանագրային զինծառայող 2

2015 թվականի հունվարի 5 լույս 6-ի գիշերը, ըստ tert.am-ի և որոշ այլ լրատվամիջոցների տեղեկությունների⁵, դարաբաղասաղրբեջանական սահմանի բաժանարար գծում աղրբեջանական զինված ուժերի կողմից ձեռնարկված ռազմական գործողությունների արդյունքում զոհվել են արցախցի երկու պայմանագրային զինծառայողներ:

Զինծառայողների անունները, սակայն, չեն նշվում ո՛չ լրատվամիջոցներում, և ո՛չ էլ պաշտոնական աղբյուրներում:

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ հայտնի չեն: Հայտնի է միայն, որ ըստ ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության՝ ՊԲ առաջապահ ստորաբաժանումները դիմել են պատասխան գործողությունների, որի արդյունքում զոհվել են աղրբեջանական զինուժի առնվազն երեք զինծառայողներ:

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը 2015 թ. սեպտեմբերի 18-ին տեղեկատվության հարցում է ուղարկել ՀՀ ՊՆ՝ պարզելու զինծառայողների անունները և նրանց մահվան փաստի առթիվ քերական գործի հարուցման վերաբերյալ մանրամասներ:

Հարցմանը դեռևս չի պատասխանվել:

3. Արման Հարությունյան (պայմանագրային զինծառայող)

2015 թվականի հունվարի 17-ին, aravot.am-ի տվյալներով⁶, աղրբեջանական գնդակից մահացած վիճակում Նոյեմբերյանի բժշկական կենտրոն է տեղափոխվել Տավուշի մարզի սահմանամերձ՝ Ոսկեվան գյուղի բնակիչ, պայմանագրային զինծառայող Արման Ալիկի Հարությունյանը:

⁵ <http://www.tert.am/am/news/2015/01/06/soldier/1552792> , <http://times.am/?p=106359&l=am>

⁶ <http://www.aravot.am/2015/01/17/533232/>

Արման Հարությունյանի մայրը պատմում է, որ նա պարտադիր զինծառայությունից զորացրվելուն պես (2014 թ. հունիս) պայմանագրային զինծառայության դիմում էր ներկայացրել, նպատակ ունենալով պաշտպանել իր շարունակ գնդակոծվող գյուղը:

Ըստ զինծառայողի մոր՝ Նարինեի, դեպքի օրը Արմանն աղմուկ է լսել, ետ է գնացել, որ նայի, հենց այդ պահին կրակել են: Մայրը նաև պատմում է, որ Արմանի ավագն է իր մեքենայով նրան տեղափոխել հոսպիտալ, նույնիսկ չսպասելով շտապօգնության մեքենային:

Զինծառայողի մոր՝ բժշկին ուղղված հարցին, թե ինչու բժիշկը չկարողացավ փրկել որդուն, նա պատասխանել , որ Արմանի մահը արագ է վրա հասել, գործը բուժօգնության չի հասել, հավելելով, որ եթե նույնիսկ ամենալավ հիվանդանոցը ամենամոտիկ գյուղում լիներ, զինվորին չէին կարողանա օգնել, քանի նա մահացել է դեռևս մինչև գյուղ մտելը⁷:

Արման Հարությունյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով⁸:

4. Արման Ուղումյան (պայմանագրային զինծառայող)

2015 թվականի հունվարի 11-ին, ըստ ՀՀ պաշտպանության նախարարության տվյալների, ՀՀ ՊՆ զորամասերից մեկի մարտական հենակետում ադրբեջանական զինված ուժերի կողմից հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով ստացած հրազենային վնասվածքներից զոհվել է պայմանագրային զինծառայող, սերժանտ Արման Ռաշիդի Ուղումյանը⁹:

Ըստ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի՝ Ուղումյանը մահացել է գլխի շրջանում ստացած հրազենային վնասվածքից:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հունվարի 22-ին հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով¹⁰:

⁷ http://www.forrights.am/?ln=1&id =10&page_id=321

⁸ <http://www.aravot.am/2015/01/19/533452/>

⁹ <http://www.mil.am/1421855664>

¹⁰ <http://news.am/arm/news/249034.html>

Aysor.am¹¹ լրատվականի հետ գրույցում ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակը հաստատել է տեղեկությունը՝ մանրամասնելով, որ զինձառայողը գոհվել է դիպուկահարի կրակոցից:

Ուղումյանը 34 տարեկան էր, Տավուշի մարզի սահմանամերձ Չորաթան գյուղից¹²: Ջինձառայողը հետմահու պարզևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեղալով¹³:

5. Շեքսպիր Հակոբյան

Համաձայն ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկությունների՝ 2015 թվականի փետրվարի 4-ի լույս 5-ի գիշերն ու ողջ օրվա ընթացքում աղբբեջանական կողմը տարբեր տրամաչափի հրաձգային զինատեսակներից շարունակել է ինտենսիվ կերպով խախտել հրադադարի ռեժիմը, որի արդյունքում ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինձառայող Շեքսպիր Մխիթարի Հակոբյանը (ծնվ. 1990թ.)¹⁴:

Ժամկետային զինձառայողը հրազենային վիրավորում է ստացել մեջքի շրջանում:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով¹⁵:

Հակոբյանը Վայոց Ձորի Ջերմուկ քաղաքի բնակիչ էր: Հայաստան էր եկել ծառայելու նպատակով¹⁶: Ջինձառայողը հետմահու պարզևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեղալով¹⁷:

6. Արսեն Կարապետյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տվյալների համաձայն, 2015 թվականի մարտի 2-ի և լույս 3-ի գիշերը ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի

¹¹ <http://www.aysor.am/am/news/2015/01/21/qnh-սահման/896612>

¹² <http://www.yerkir.am/am/news/79081.htm>

¹³ <http://yerevannews.am/?p=33342&l=am/armanvo%D6%82dumyany+hetmahu+pargevatrvel+e+martakan+carayutyany+medalov>

¹⁴ <http://newsline.am/am/news/view/4560.html>

¹⁵ <http://168.am/2015/02/06/453550.html>

¹⁶ <http://news.am/arm/news/251300.html>

¹⁷ <http://168.am/2015/02/06/453560.html>

պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Արսեն Աբրեստի Կարապետյանը (ծնվ. 1995թ.)¹⁸:

Ժամկետային զինծառայողի մահվան դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով¹⁹:

20-ամյա Արսեն Կարապետյանը ընտանիքի միակ զավակն էր: Ապրում էր մոր հետ: Արսենի ընկերոջ խոսքերով՝ դեպքից երկու օր առաջ մոր հետ խոսելով՝ նա ուրախությամբ նշել էր, որ իր գորացրվելուն մնացել է 100 օր:

Արսեն Կարապետյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով²⁰:

7. Հովսեփ Անդրեասյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի մարտի 29-ի երեկոյան ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում ադրբեջանական կողմից արձակված գնդակից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Հովսեփ Սամսոնի Անդրեասյանը (ծնված 1995 թ.)²¹:

Զինձառահողի մայրը պատմել է, որ Հովսեփ Անդրեասյանը մարտական կանգնած է եղել հենակետում, և ընդամենը տասնհինգ րոպե է մնացած եղել, որ իր հերթափոխը հանձնի, բայց այդ գիշեր ադրբեջանական կողմի դիվերսիոն հարձակում է եղել, ամբողջ գիշեր կռվել են, իսկ լուսադեմին սերժանտը Հովսեփին խնդրել է իրեն երկու ժամով փոխարինել (նա ցանկացել է քնել), և խոստացել է դրանից հետո թույլ տա, որպեսզի Հովսեփը չորս ժամ հանգիստ քնի: Հենց այդ ժամանակ էլ Հովսեփ ուղղությամբ կրակել են: Վիրավոր վիճակում Հովսեփը տեսնելով սերժանտին, ասել է՝ տեսա՞ր, ինձ էլ խփեցին, հետո առաջարկել, որ քանի դեռ ողջ է, թուղթ բերեն,

¹⁸ <http://galatv.am/hy/news/artakan-henaketum-hakarakordi-koghmic-mahacu-hrazenayin-viravorum-e-stacel-1995t-cnvac-hay-zincarayogh/>

¹⁹ <http://pastinfo.am/hy/node/63869>

²⁰ <http://news.am/arm/news/255261.html>

²¹ <http://news.am/arm/news/259444.html>

ստորագրի, որ «սերժանտը մեղք չունի, ի՛նքն է (Հովսեփը) գնացել»... Վերջում խնդրել է գրահարաճկունը հանել, քանի որ խեղդվում էր...²²

Նա վնասվածք է ստացել որովայնի շրջանում և մահացել է հոսպիտալ տեղափոխվելուց հետո²³:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով²⁴:

Nwes.am-ի տեղեկություններով դեպքից երկու օր առաջ նա խոսել էր մոր հետ և հիշեցրել հայտնել, որ իր ծառայության ավարտին մնացել է 100 օր:

Զինծառայողը տան կրտսերն էր, ուներ երկու քույր և մեկ եղբայր:

Հովսեփ Անդրեասյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով²⁵:

8. Հայկ Քեշիշոյյան (ավագ ենթասպա)

ՀՀ քննչական կոմիտեի մամուլի ծառայության²⁶ 2015 թվականի ապրիլի 7-ին հաղորդած տեղեկության համաձայն՝ ՀՀ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական դիրքում, ըստ նախնական տվյալների, հրադադարի ռեժիմի խախտման հետևանքով ստացած հրազենային վիրավորումից զոհվել է ավագ ենթասպա, 43-ամյա Հայկ Մարգսի Քեշիշոյյանը:

ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերով:

Ըստ որոշ տեղեկությունների, Հայկ Քեշիշոյյանը մահացել է ապրիլի 6-ին՝ հերթափոխի ժամանակ²⁷: Ենթասպան մոլորվել է մառախուղի պատճառով և աղբրեջանական կողմի կրակոցի արդյունքում գլորվել ու ընկել է ձորը: Նրա մարմինը եղել է աղբրեջանական կողմի մշտական կրակի տակ և այն հանելու համար 2 օր է

²² http://www.forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=334

²³ <http://news.am/arm/news/259620.html>

²⁴ <http://www.pastinfo.am/hy/node/66074>

²⁵ http://gazeta.am/index.php/hy_AM/news/2/34652-lxh-pb-zincarayox-hovsep-andreasyane-hetmahou-pargeuatrvel-e-martakan-carayoutyoum-medalov.html

²⁶ <http://news.am/arm/news/260728.html>

²⁷ <http://armtimes.com/hy/read/62324> , <http://shamshyan.com/hy/article/2015/04/07/48786/>

պահանջվել: Պաշտպանության նախարարությունն այս տեղեկությունները պաշտոնապես չի հաստատել:

Հայկ Քեշիշողյանը Նիգավան գյուղից էր, սակայն տուն չունենալու պատճառով Աշտարակում վարձով է բնակվել՝ սոցիալապես ծանր վիճակում: Քեշիշողյանը 3 որդի ուներ: Նրանցից մեկը զինձառայության մեջ է, մյուսը սովորում է Ռուսաստանի ռազմական ուսումնարաններից մեկում, իսկ կրտսերը դպրոցական է:

9. Լևոն Միրզոյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության հայտնած տեղեկության համաձայն՝ 2015 թվականի ապրիլի 7-ին ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում ադրբեջանական կողմից արձակված գնդակից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինձառայող, 20-ամյա Լևոն Մուշեղի Միրզոյանը²⁸:

Դեպքի առթիվ ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով հարուցվել է քրեական գործ²⁹:

ԼՂ նախագահի հրամանագրով ԼՂ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար զինձառայող Լևոն Միրզոյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով³⁰:
Դեպքի մանրամասների մասին չի հաղորդվում:

10. Արման Եփրեմյան (պայմանագրային զինձառայող)

Ըստ ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության տեղեկատվության՝ 2015 թվականի հունիսի 26-ին, ժամը 18:30-ի սահմաններում ադրբեջանական կողմը, խախտելով հրադադարի ռեժիմը հայ-ադրբեջանական սահմանի նախիջևանյան ուղղությամբ, հրաձգային տարբեր տրամաչափի զենքերից կրակել է ՀՀ Սյունիքի մարզի Գորհայք բնակավայրի մոտ տեղակայված հայկական դիրքերի ուղղությամբ: Փոխհրաձգության ընթացքում կրծքավանդակի շրջանում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել ՀՀ ԶՈՒ

²⁸ <http://news.am/arm/news/260908.html>

²⁹ <http://pastinfo.am/hy/node/66794>

³⁰ <https://www.yerkir.am/news/view/83461.html>

*պայմանագրային զինծառայող, 1987 թ. ծնված շարքային Արման Մայիսի Եփրեմյանը*³¹:

Դեպքի առթիվ ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով հարուցվել է քրեական գործ³²:

Ի դեպ, ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակը նշել է, որ ևս երեք պայմանագրային զինծառայողներ վիրավորվել են³³: Ըստ խոսնակի՝ այդ հենակետերի հաստվածում վերջին մեկ տարվա ընթացքում կրակահերթեր առհասարակ չեն եղել³⁴:

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ չեն հաղորդվել:

Պայմանագրային զինծառայող, շարքային Արման Մայիսի Եփրեմյանը հետմահու պարգևատրվել է Արիության մեդալով³⁵:

11. Կարեն Հովհաննիսյան

*ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության կողմից տարածված տեղեկատվության համաձայն՝ 2015 թվականի օգոստոսի 12-ին ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում ադրբեջանական կողմից արձակված գնդակից մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Կարեն Պարույրի Հովհաննիսյանը*³⁶:

Շարքային Կարեն Հովհաննիսյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով՝ ԼՂ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար³⁷:

12. Իվան Բաբայան (պայմանագրային զինծառայող)

Ջրաբերդի մարտական հենակետում 2015 թվականի օգոստոսի 16-ին հակառակորդի կրակոցից մահացել է պայմանագրային զինծառայող Իվան Շիրինի Բաբայանը, որի մահվան վերաբերյալ պաշտոնական հաղորդագրություն չի տարածվել:

³¹ <http://www.mil.am/1435391148>

³² <http://fact.am/archives/79031>

³³ <http://razm.info/66544>

³⁴ <http://news.am/arm/news/274033.html>

³⁵ <http://www.aysor.am/am/news/2015/06/27/Արման-Եփրեմյան/969572>

³⁶ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore1000.html> , <http://zham.am/am/news/52362.html>

³⁷ <http://www.aysor.am/am/news/2015/08/13/հետմահու-մեդալ/986179>

Դեպքի մասին տեղեկությունը ստացվել է ԼՂ Հանրային հեռուստարձկերության աշխատակից Բելլա Լալայանի ֆեյսբուքյան էջից³⁸:

Այլ մանրամասներ դեպքի մասին չեն տարածվել:

13. Հայկ Թևոյան (պայմանագրային զինծառայող)

ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության տեղեկություններով՝ 2015 թվականի սեպտեմբերի 3-ին ադրբեջանական կողմը՝ խախտելով հրադադարի պահպանման ռեժիմը, խոշոր տրամաչափի դիպուկահար հրազենից կրակոցներ է արձակել ՀՀ ՊՆ N գորամասի պահպանության շրջանի մարտական հենակետի ուղղությամբ, որի հետևանքով պարանոցի շրջանում ստացած հրազենային վնասվածքից մահացել է մարտական հերթապահության նշանակված նույն գորամասի պայմանագրային զինծառայող Հայկ Կառլենի Թևոյանը (ծնված 1975թ., ՀՀ ԶՈՒ-ում՝ 2010թ.-ից)³⁹:

Դեպքի առթիվ ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 6-րդ և 13-րդ կետերով (սպանություն ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով)⁴⁰:

Շարքային Հայկ Կառլենի Թևոյանը պարզևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեղալով՝ հայրենիքի սահմանների պաշտպանության գործում ցուցաբերած խիզախության և անձնական արիության համար⁴¹:

14. Նորայր Խաչատրյան

15. Ռոբերտ Մկրտչյան

16. Հարութ Հակոբյան

17. Կարեն Շահինյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի սեպտեմբերի 25-ին ադրբեջանական զինուժը թուրքական արտադրության TR-107 կայանքներից հրթիռահրետանային արկակոծման է ենթարկել ՊԲ-ի հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասը, որի հետևանքով բեկորային մահացու վիրավորում են ստացել

³⁸ <http://www.mashable.am/cavali-lur-sahmanic/>

³⁹ <http://www.mil.am/1441299203>

⁴⁰ <http://www.lragir.am/index/arm/0/country/view/119851>

⁴¹ <http://www.lragir.am/index/arm/0/country/view/119974>

զինճառայողներ 1995թ. ծնված Նորայր Միքայելի Խաչատրյանը, Ռոբերտ Սուրենի Սկրտչյանը և 1997թ. ծնված Հարութ Մաքսիմի Հակոբյանը, Կարեն Գևորգի Շահինյանը⁴²:

16 զինճառայող վիրավորվել է⁴³:

Դեպքի առիթով, ըստ ՀՀ քննչական ծառայության, հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ և 13-րդ կետերով՝ երկու կամ ավելի անձանց սպանություն՝ շատերի կյանքի համար վտանգավոր եղանակով՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով⁴⁴:

Դեպքից հետո լուրերե են տարածվել, որ մարտական հենակետում գտնվել են նորակոչիկներ (ըստ հասանելի տվյալների 2 հոգի 2 ամսվա զինճառայողներ են եղել, 1-ը՝ մինչև 3 ամսվա, իսկ 1-ը՝ 4 ամսվա զինճառայող): Սակայն ըստ ՀՀ նախագահ Ս. Սարգսյանի՝ զինճառայողները դեպքի պահին առաջին գծից բավականին հեռու են գտնվել՝ 5 կմ հեռավորության վրա զբաղված են եղել իրենց առօրյա գործունեությամբ⁴⁵:

Շիրակի մարզի Փոքր Մանթաշի գյուղապետ Ժիրայր Հակոբյանը, որտեղ ապրում է վիրավորված զինճառայողներից մեկը, նոր մանրամասներ է հաղորդել դեպքի մասին, մասնավորապես նշելով, որ այն զորամասը որտեղ ծառայում են զինվորները շատ մոտ է դիրքերին: 20 զինճառայողներից մի քանիսը երկու-երեք ամիս առաջ են զորակոչվել: Նրանք գնացել էին կրակադաշտ՝ կրակել սովորելու, որպեսզի 6 ամիս անց բարձրանան մարտական հենակետ: Դեպքը պատահել է այն ժամանակ, երբ զինճառայողները ճաշելիս են եղել: Քսանն էլ բեկորային վնասվածք են ստացել, որոնցից 4-ը մահացել են⁴⁶:

Մահացած զինճառայողները հետմահու պարգևատրվել են «Մարտական ծառայություն» մեդալով՝ ԼՂ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար⁴⁷:

⁴² <http://www.azatutyun.am/archive/news/20150925/2031/2031.html?id=27271291>

⁴³ <http://news.am/arm/news/287900.html>

⁴⁴ <http://investigative.am/news/view/zincarajoxneri-spanutyun-ev-spanutyun-porc.html>

⁴⁵ <http://news.am/arm/news/287945.html>

⁴⁶ <http://armtimes.com/hy/read/70955>

⁴⁷ <http://news.am/arm/news/287904.html>

Ձոնված զինճառայողներից Կարեն Շահինյանը Կոտայքի մարզի Աբովյան քաղաքից էր, ընտանիքի կրտսեր զավակը⁴⁸: Ձորակոչվել էր զինճառայության չորս ամիս առաջ: Հարութ Հակոբյանը Արարատի մարզի Ավշար գյուղից էր: Ձորակոչվել էր զինճառայության 2015 թվականի հուլիսի 3-ին: Նորայր Խաչատրյանը, Ստեփանակերտից էր և շուտով պետք է գորացրվեր: Իսկ զոհված չորրորդ զինճառայող Ռոբերտ Մկրտչյանը Երևանից էր: Ձորակոչվել էր զինճառայության մոտ մեկ տարի առաջ: irakan.info լրատվական կայքի թղտակիցը ներկա գտնվելով զինճառայողի հուղարկավորության արարողությանը կարողացել է պարզել է, որ զինճառայողը միակողմանի ծնողագուրկ էր, ինչը նշանակում է, որ համաձայն «Զինապարտության մասին» ՀՀ օրենքի նա չպետք է գորակոչվեր ճառայության ԼՂ-ում, քանի որ վերոհիշյալ օրենքը միակողմանի ծնողագուրկ, չափահաս քույր կամ եղբայր չունեցող անձանց համար նախատեսում է պարտադիր զինվորական ճառայության ընթացքում բնակության վայրին մոտ /150 կմ հեռավորությամբ/ գտնվող գորամասում ճառայելու արտոնությունից օգտվելու հնարավորություն:

Դիվերսիա

1. Կարեն Գրիգորյան (լեյտենանտ),
2. Վարդան Մկրտչյան

2015 թվականի հունվարի 2-ի լույս 3-ի գիշերը ԼՂ ՊԲ հարավային և արևելյան ուղղություններով ադրբեջանական ուժերի կողմից ձեռնարկված դիվերսիոն հետախուզական գործողությունների արդյունքում զոհվել են ՊԲ զինճառայողներ Կարեն Սամվելի Գրիգորյանը և Վարդան Մարտիկի Մկրտչյանը: Իսկ զինճառայող Վոլոդյա Գազիկի Հարությունյանը վիրավորում է ստացել⁴⁹:

Կարեն Գրիգորյանն Արտաշատից էր: 21 տարեկան էր: Բուհն ավարտելուց հետո մեկնել էր ճառայության՝ Լեռնային Ղարաբաղ⁵⁰:

19-ամյա Վարդան Մկրտչյանն Արարատի մարզի Հովտաշեն գյուղից էր, կես տարի էր մնում ճառայության ավարտին: Հովտաշենի Գյուղապետ Խաչիկ Խաչատրյանի խոսքերով՝ Վարդանը դեպքից ընդամենը ժամեր առաջ խոսել էր

⁴⁸ <http://news.am/arm/news/287981.html> , <http://news.am/arm/news/287978.html> , <http://news.am/arm/news/288042.html> , <http://armtimes.com/hy/read/70930> , <http://www.lin.am/1729460.html>

⁴⁹ <http://www.azatutyun.am/archive/news/20150103/2031/2031.html?id=26774543>

⁵⁰ <http://news.am/arm/news/246837.html>

ծնողների և տատիկի հետ, շնորհավորել նրանց ամանորը, լավ տրամադրություն էր ունեցել:⁵¹

Ըստ Վարդան Մկրտչյանի ծառայակից ընկերոջ՝ շարքային զինծառայող Մհեր Օթարյանի՝ դեպքի օրը Վարդանն անհանգիստ է եղել: Տարածքում գտվող շների հաչոցը նրան անսովոր է թվացել: Վարդանն առաջարկել է առաջ գնալ: Այդ պահին մթության միջից կրակոցներ լսելով և մի քանի փամփուշտ կրակելուց հետո հասկանալով, որ շրջափակման մեջ են՝ շրջվել են և ցանկացել դեպի դիրք վազել: Մակայն Վարդանն իսկույն կանգ է առել և շարունակել պայքարել⁵²: Ըստ Վարդանի հոր՝ Մարտին Մկրտչյանի, Վարդանն իրեն չի կորցրել, տեղում 2 նոնակ է շարտել ու սկսել է կրակել: Վարդանի դին ծնողներին են հանձնել փակ դագաղով: Դիվերսանտներն առանձնակի դաժանությամբ են սպանել նրան. կրծքավանդակից հրազենային վիրավորումներ հասցնելուց հետո, կտրել են 19 ամյա պատանու պարանոցն ու աջ ականջը⁵³:

Ինչ վերաբերում է դիվերսիայի արդյունքում թոքի ու երիկամի շրջանում հրազենային վնասվածք ստացած Վոլոդյա Հարությունյանին, ապա ըստ Արարատի մարզի Քաղցրաշենի գյուղապետ Վալերիկ Գյուլամիրյանի, նա արդեն իսկ վերադարձել է ծառայության: Ըստ գյուղապետի հայտնած տեղեկությունների՝ զինծառայողը նախ վիրահատվել է ԼՂ-ում, ապա տեղափոխվել Երևան, որտեղ ենթարկվել է ողնաշարի վիրահատության⁵⁴:

ԼՂ նախագահի հունվարի 3-ի հրամանագրով՝ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար Վարդան Մկրտչյանը հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով, իսկ նույն զորամասի սպա, լեյտենանտ Կարեն Գրիգորյանը՝ «Մարտական ծառայություն» մեդալով⁵⁵:

3. Սուրեն Փիլոսյան

ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած տվյալների համաձայն՝ 2015 թվականի հունվարի 19-ին և լույս 20-ի գիշերը ղարաբաղաադրբեջանական շփման գծի տարբեր

⁵¹ <http://news.am/arm/news/246855.html>

⁵² <http://razm.info/60964>

⁵³ http://forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=304

⁵⁴ <http://news.am/arm/news/270036.html>

⁵⁵ <http://www.azatutyun.am/content/article/26774565.html>

հատվածներում ադրբեջանական զինուժի կողմից ձեռնարկվել են 8 հետախուզադիվերսիոն գործողությունների փորձեր, որոնք ժամանակին կանխվել են: Մարտական գործողությունների արդյունքում՝ ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Սուրեն Խաչիկի Փիլոսյանը (ծնված 1995թ.)⁵⁶:

ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104 հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով⁵⁷:

ԼՂ նախագահի հունվարի 20-ի հրամանագրի համաձայն՝ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար զինծառայող Սուրեն Փիլոսյանը հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով:⁵⁸

4. Նահապետ Ասատրյան (պայմանագրային զինծառայող)

2015 թվականի հունվարի 20-ին լույս 21-ի գիշերը՝ ժամը 03:00-ի սահմաններում, դարաբաղաադրբեջանական հակամարտ գորքերի շփման գծի Քարվաճառի պաշտպանական ուղղությամբ ադրբեջանական կողմը ձեռնարկել է դիվերսիոն-հետախուզական ներթափանցման փորձ, որի ժամանակ զոհվել է պայմանագրային զինծառայող Նահապետ Արտակի Ասատրյանը (ծնված 1982 թ.), իսկ Հովհաննես Օնիկի Գասպարյանը (ծնված 1973 թ.) վիրավորում է ստացել⁵⁹:

Զինծառայողի սպանության դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 13-րդ կետով, իսկ Հովհաննես Գասպարյանի վիրավորման փաստի առթիվ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 34-104 հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ և 13-րդ կետերով՝ սպանության փորձ՝ ազգային, ռասայական կամ կրոնական ատելության կամ կրոնական մոլեռանդության շարժառիթով:⁶⁰

⁵⁶ <http://www.tert.am/am/news/2015/01/20/nkr/1564644>

⁵⁷ <http://www.aravot.am/2015/01/21/534554/>

⁵⁸ <http://yerevannews.am/?p=33266&l=am/bako+sahakyany+hetmahu+pargevatrel+e+zohvac+zincarayoxin>

⁵⁹ <http://armkur.am/294188/>

⁶⁰ <http://168.am/2015/01/21/447109.html>

Նահապետ Արտակի Ասատրյանը հետմահու պարգևատրվել է «Մարտական ծառայություն» մեդալով⁶¹: Նահապետ Ասատրյանն Արագածոտնի մարզի Լուսազյուղ գյուղից էր: Գուղապետ Քաջիկ Զաքարյանի խոսքերով՝ նա պայմանագրային զինծառայության մեջ էր շուրջ 9 տարի և 1 ամիս առաջ էր մեկնել առաջնագիծ⁶²:

5. Կարեն Գալստյան (լեյտենանտ),

6. Արտակ Սարգսյան

ՀՀ ՊՆ պաշտոնական հաղորդմամբ՝ 2015 թվականի հունվարի 23-ի առավոտյան Աղբրեջանի ՋՈւ ստորաբաժանումները դիվերսիոն գործողությունների փորձեր են ձեռնարկել ՀՀ Տավուշի մարզի Բերդի տարածաշրջանի մարտական մի քանի դիրքերի ուղղությամբ:

ՀՀ ՋՈւ կողմից ձեռնարկված գործողությունների արդյունքում դիվերսիոն խմբերի առաջխաղացումը կասեցվել է: Շուրջ կես ժամ տևած մարտական գործողությունների արդյունքում գոհվել են ՀՀ զինծառայողներ լեյտենանտ Կարեն Արարատի Գալստյանը և շարքային Արտակ Վաղարշակի Սարգսյանը, ևս 3 զինծառայողներ վիրավորվել են⁶³:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 7-րդ, 13-րդ և 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ և 13-րդ կետերով⁶⁴:

Մովսես գյուղի գյուղապետ Արարատ Ավալյանի խոսքերով՝ դա առաջին հարձակման փորձն էր գյուղի սահմանագծում տեղակայված հենակետի վրա, որը գյուղից 5-6 կիլոմետր է հեռու: Ըստ նրա՝ դիվերսիոն գործողությունը կատարվել է հենց հենակետում, որտեղ գնդակահարվել և վիրավորվել են զինծառայողները: Զինվորներից մեկը տարածքի մաքրությամբ է զբաղվելիս եղել՝ անզեն, որտեղ էլ տեղի է ունեցել դեպքը: Մյուսները փորձել են օգնության հասնել: Նրանցից մեկը օգնություն ցուցաբերելիս վիրավորվել է: Մեկ այլ զինծառայող տեղափոխել է նրանց թաքստոց: Գյուղապետը ենթադրում է, որ հենակետի ավազը՝ փորձելով կազմակերպել

⁶¹ <http://yerevannews.am/?p=33319&l=am/naxagahy+hetmahu+pargevatrel+e+zohvac+zincarayoxin>

⁶² <http://shamshyan.com/hy/article/2015/01/21/40468/>

⁶³ <http://www.mil.am/1422000014/date/2015-01-23>

⁶⁴ <http://civilnet.am/2015/01/24/criminal-case-killed-soldiers/#.VMdLRtLkdRU>

պաշտպանությունը՝ զոհվել է: Այդ պատճառով հենակետի պաշտպանությունը կազմակերպել են հենակետում գտնվող մյուս զինճառայողները⁶⁵:

Զոհված Արտակ Սարգսյանը զորակոչվել էր 2013թ աշնանը: 22 տարեկան էր, ապրում էր Արարատի մարզի Վեդի քաղաքում: Մոր՝ Անահիտի խոսքերով՝ Արտակը մի տարի ուշ էր գնացել բանակ՝ սրտի հետ որոշակի խնդիրներ ուներ: Մի տարի հետո էլ, երբ պիտանի ճանաչվեց սահմանափակումով՝ էլի սրտի հետ կապված, իրավունք չունեի մարտական հենակետ բարձրանալու՝ ճառայությունն ավելի թեթև պիտի անցկացնեի: Բայց ինքը վեց ամիս հետո կամավոր դիմում էր գրել ու խնդրել որ իրեն հենակետ տանեն⁶⁶:

Կարեն Գալստյանը Տավուշի մարզի Աչաջուր գյուղից էր: 21 տարեկան էր: Մեկ տարի առաջ ավարտել էր Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտը և գործուղվել Տավուշի մարզի զորամասերից մեկը: Ըստ yerkir.am⁶⁷ լրատվական կայքի՝ Կարեն Գալստյանը հունվարի 2-ի լույս 3-ի գիշերը կրկին դիվերսիայի զոհ դարձած սպա, լեյտենանտ Կարեն Գրիգորյանի համակուրսեցին էր, ում հետ սովորել է նաև 2013 թ. հունիսի 3-ին ռազմական ինստիտուտում հրազենային վնասվածքի հետևանքով սպանված կուրսանտ Սիփան Մովսիսյանը:

Լեյտենանտ Կարեն Արարատի Գալստյանը հետմահու պարգևատրվել է «Արիության համար» մեդալով, իսկ նույն զորամասի շարքային Արտակ Վաղարշակի Սարգսյանը՝ «Մարտական ճառայություն» մեդալով⁶⁸:

Ինչպես հայտնել է ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակ Արծրուն Հովհաննիսյանը իր ֆեյսբուքյան էջում՝ 2015 թվականի հունվարի 23-ի ընթացքում ՀՀ և ԼՂ ողջ սահմանի տարբեր հատվածներում ադրբեջանական զինված ուժերը շարունակել են իրականացնել դիվերսիաներ և հարձակումներ⁶⁹:

⁶⁵ http://www.azatutyun.am/content/article/26809108.html?utm_source=dvr.it&utm_medium=facebook

⁶⁶ http://www.forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=325

⁶⁷ <http://www.yerkir.am/am/news/79179.htm>

⁶⁸ <http://ankakh.com/article/10799/%E2%80%8Bsyerj-sargsyane-hyetmahu-pargyevatryel-e-yerku-zintsarrayvoghnyerin>

⁶⁹ <http://lurer.com/?p=170629>

7. Արտակ Աղեկյան

8. Հայկ Բարոյան

ԼՂ ՊԲ հաղորդմամբ՝ 2015 թվականի փետրվարի 28-ին ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետերի ուղղությամբ ձեռնարկվել է դիվերսիոն հետախուզական ներթափանցման փորձ⁷⁰, որի ժամանակ զոհվել են զինձառայողներ՝ փոխգնդապետ Արտակ Սեդրակի Աղեկյանը (ծնված 1979 թ.) և նրա վարորդ, շարքային Հայկ Գրիգորի Բարոյանը (ծնված 1995 թ.) :

ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 13-րդ կետերով⁷¹:

Ըստ news.am-ի տեղեկությունների՝ դեպքը տեղի է ունեցել այն ժամանակ, երբ հայ 5 զինձառայողներ մեքենայով գնալիս են եղել դիրքեր: Անտառի մեջ ադրբեջանական դիվերսիոն խումբը կրակ է բացել նրանց վրա: Փոխհրաձգություն է սկսվել, հրամանատարն ու իր վարորդը զոհվել են: Մեկ հոգի թեթև վիրավորվել է ոտքից: Մեքենայում գտնվող մյուս երկու զինձառայողները չեն տուժել⁷²:

Արտակ Աղեկյանի բարեկամներից մեկի խոսքերով փոխգնդապետը զոհվել է՝ փորձելով փրկել 20-ամյա Հայկ Բարոյանի կյանքը, ինչը նրան չի հաջողվել⁷³:

Արտակ Աղեկյանը Տաշիր քաղաքից էր, ամուսնացած էր, ուներ երկու երեխա՝ աղջիկ և տղա: Նա զինված ուժերում էր 1996 թ.-ից:

Մյուս զոհված զինձառայողը՝ ժամկետային Հայկ Բարոյանը, զորակոչվել էր 2013 թ. աշնանը, նա Լոռու մարզի Սարչապետ գյուղից էր:

Զինձառայողներ Արտակ Աղեկյանը և Հայկ Բարոյանը հետմահու պարգևատրվել են «Մարտական ծառայություն» մեդալով:

9. Հակոբ Խաչատրյան

10. Էդուարդ Հայրապետյան

11. Արշակ Հարությունյան

⁷⁰ <http://armlur.am/314555/>

⁷¹ <http://armlur.am/314557/>

⁷² <http://news.am/arm/news/254998.html>

⁷³ <http://news.am/arm/news/255123.html>

⁷³ <http://galatv.am/hy/news/4-2/> , <http://news.am/arm/news/258908.html>

12. Սամվել Հակոբյան

ԼՂ ՊԲ տեղեկությունների համաձայն՝ 2015 թվականի մարտի 19-ին ադրբեջանական հատուկ նշանակության ջոկատի ուժեղացված խումբը հարձակում է ձեռնարկել հյուսիսային (Գյուլիստանի) ուղղությամբ տեղակայված դիրքերի վրա:

Ադրբեջանական ուժերին դիմագրավելու ժամանակ զոհվել են ՊԲ զինծառայողներ Հակոբ Գազիկի Խաչատրյանը (ծնված 1996 թ.), Էդուարդ Գազիկի Հայրապետյանը (ծնված 1995 թ.) և Արշակ Կարենի Հարությունյանը (ծնված 1995 թ.): Իսկ վիրավորում ստացած 4 զինծառայողներից 1-ը՝ Սամվել Սասունի Հակոբյանը (ծնված 1995թ.) 2015 թվականի մարտի 26-ին մահացել է Ստեփանակերտի կենտրոնական զինվորական հոսպիտալում⁷⁴: Վերջինս վիրավորում էր ստացել գլխի շրջանում:

Հակոբ Խաչատրյանի, Էդուարդ Հայրապետյանի և Արշակ Հարությունյանի մահվան փաստերի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով, 34-104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին, 6-րդ, 7-րդ, 13-րդ կետերով ⁷⁵:

ԼՂ ՊԲ տեղեկացմամբ՝ ադրբեջանական ուժերը մարտադաշտում թողել են տարբեր տեսակի զենք ու զինամթերք, այդ թվում «AK» տիպի ինքնաձիգ՝ իսրայելական արտադրության գիշերային տեսանելիության նշանոցով և խլացուցիչով, սակրավորի հատուկ հանդերձանք, 4 հատ "Myxa" տիպի նոնականետ, հարձակողական նոնակներ, փամփուշտի պահունակներ, մեծ քանակության օգտագործված ներարկիչներ, որոնք ամենայն հավանականությամբ կիրառվել են վիրավորներին ցավազրկելու նպատակով⁷⁶:

Ըստ times.am-ի տեղեկությունների՝ ադրբեջանական հատուկ ջոկատայինների 20-25 հոգանոց խումբը դեպքին նախորդող գիշերը թաքստոց է մտել և մարտի 19-ի վաղ առավոտյան անակնկալ հարձակվել հայկական դիրքերի վրա: Նրանք նահանջել

⁷⁴ <http://news.am/arm/news/257872.html>

⁷⁵ <http://news.am/arm/news/257849.html>

⁷⁶ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore890.html>

են այն ժամանակ, երբ ՊԲ զինվորներին օգնության է հասել հետախուզական ջոկատը: Ըստ որոշ տեղեկությունների, ադրբեջանական կողմն այդ մարտում կորցրել է առնվազն 14 զինծառայող⁷⁷:

Հարձակման հետևանքով վիրավորված սպա, դասակի հրամանատար Սարգիս Գաբրիելյանը news.am-ին պատմել է, որ իրենք հանկարծակիի են եկել, երբ իրենց ուղղությամբ նոնակ է նետվել: Սակայն իրենք կարողացել են տիրապետել իրավիճակին, վիրավորված վիճակում էլ շարունակել են կռվել մինչև լրացուցիչ ուժերի օգնության հասնելը: Ըստ նրա՝ օժանդակող ուժերը ժամանել են 5 րոպե անց:

Սարգիսը պատմել է, որ մարտական հենակետում իրենք 11 հոգով են եղել: Երբ ադրբեջանցի դիվերսանտները հարձակվել են նրանց վրա, երեք հոգի դուրս են եկել և թեթև կրակահերթ բացել: Մյուսները հետ են քաշվել ու դիրքավորվել: Սարգսի խոսքերով՝ դիվերսանտները հիմնականում նոնակներով են կռվել և այնքան էլ շատ չեն կրակել: 10-15 նոնակ է նետվել ՊԲ զինծառայողների ուղղությամբ⁷⁸:

Զոհված Հակոբ Խաչատրյանը ԼՂ Քաշաթաղի շրջանի Աղաձոր գյուղից էր, Արշակ Հարությունյանը՝ Երևանի Էրեբունի վարչական շրջանից, Էդուարդ Հայրապետյանը՝ Արագածոտնի մարզի Աշտարակ քաղաքից, իսկ Սամվել Հակոբյանը՝ Արարատի մարզի Արևաբույր համայնքից: Վերջինս գորացրվելու էր մի քանի ամսից:

Արշակ Հարությունյանի ընտանիքի մտերիմներից մեկի խոսքերով՝ Արշակը մի քանի ամիս առաջ արձակուրդ էր ստացել «թուրք» խփելու համար: Նաև պատվոգիր և դրամական պարգևատրում էր ստացել⁷⁹:

Հակոբ Խաչատրյանը, Էդուարդ Հայրապետյանը, Արշակ Հարությունյանը և Սամվել Հակոբյանը ԼՂ պետական սահմանը պաշտպանելիս ցուցաբերած արիության համար հետմահու պարգևատրվել են «Արիության համար» մեդալով⁸⁰:

⁷⁷ <http://times.am/?p=117820&l=am%2F>

⁷⁸ <http://news.am/arm/news/258857.html>

⁷⁹ <http://news.am/arm/news/257908.html>

⁸⁰ <http://news.am/arm/news/257910.html> , <http://www.ilur.am/news/view/43041.html>

13. Մարատ Խաչանյան (պայմանագրային զինճառայող)
14. Արման Ստեփանյան (պայմանագրային զինճառայող)

Ինչպես տեղեկացրել է ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայությունը՝ ադրբեջանական ԶՈՒ կադմից ձեռնարկված գործողության արդյունքում 2015 թվականի սեպտեմբերի 4-ին մարտական խնդիր կատարելու ժամանակ զոհվել են ՊԲ պայմանագրային զինճառայողներ Մարատ Ռուդոլֆի Խաչանյանը և Արման Վաչագանի Ստեփանյանը⁸¹:

Մարատ Խաչանյանը 44 տարեկան էր, իսկ Արման Ստեփանյանը՝ 34: SHAMSHYAN.com-ի տեղեկություններով՝ երկու զինճառայողներն էլ Արցախից էին՝ Ստեփանակերտ քաղաքից:⁸²

Բ. Դժբախտ պատահար

Ավտովթար/ Մեքենա վարելու կամ շահագործելու կանոնների խախտում

1. Արթուր Վարդևանյան (մայոր)

2015 թվականի հունվարի 17-ի երեկոյան Քարվաճառի տարածում ավտովթարի են ենթարկվել տեղի գորամասերից մեկի սպաներ՝ մայոր Կարեն Սիմոնյանը, ավագ լեյտենանտ Լավրենտ Հակոբյանը և մայոր Արթուր Վարդևանյանը: Վթարի հետևանքով Արթուր Վարդևանյանը տեղում մահացել է, մյուս մայորը՝ Կարեն Սիմոնյանը, տեղափոխվել է Սուրացանի հոսպիտալ, իսկ Լավրենտ Հակոբյանը գտնվում է գորամասի բժշկական կետում⁸³:

ՀՀ ՊՆ մամուլի խոսնակը news.am-ի⁸⁴ թղթակցի հետ զրույցում հաստատել է տեղեկությունը՝ նշելով, որ մեքենան Քարվաճառի ոլորաններից մեկում գլորվել է ձորը: Դեպքի մասին այլ մանրամասներ չեն ներկայացվել:

2. Արտյոմ Թորոսյան

ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության հաղորդմամբ՝ 2015 թվականի ապրիլի 17-ին ժամը 17:00-ի սահմաններում, ժամկետային զինճառայողներին տեղափոխող «Ուրալ» մակնիշի ավտոմեքենան Սպիտակ-Երևան ավտոճանապարհի 19-րդ կիլոմետրին

⁸¹ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore1012.html> , <http://www.tert.am/am/news/2015/09/04/nkr/1782001> , <http://hayeli.am/article/748048>

⁸² <http://www.slaq.am/arm/news/1046600/> , <http://hayeli.am/article/748048>

⁸³ <http://ksheq.blogspot.com/2015/01/1-2.html>

⁸⁴ <http://news.am/arm/news/248341.html>

դուրս է եկել երթնեկելի հատվածից և շրջվել հարակից ձորակը: Վթարի հետևանքով ստացած վնասվածքներից մահացել է Միսիանից գորակոչված ժամկետային զինծառայող, շարքային Արտյոմ Գերասիմի Թորոսյանը (ծնված 1995 թ.)⁸⁵:

Մեքենայի 9 ուղևորներ՝ ժամկետային զինծառայողներ Նարեկ Ավագյանը, Մարտիրոս Քոչարյանը, Մհեր Շավեշյանը, Ռաֆայել Օհանյանը, Հարություն Բուդուլյանը, Բորիս Նիկոյանը, Արման Օվագյանը, Հայկ Գրիգորյանը և Արման Մարգսյանը տեղափոխվել են Սպիտակի հիվանդանոց: Նրանցից 3-ը ծայրահեղ ծանր վիճակով, մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել են Սպիտակի հիվանդանոց: Ոմանց շտապ տեղափոխել են Երևանի Մուրացանի անվան զինվորական հոսպիտալ⁸⁶:

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 377-րդ հոդվածի 2-րդ մասով⁸⁷:

Ըստ news.am⁸⁸-ի՝ Վանաձորում ծառայող զինվորները գնացել էին Արմավիրի մարզի ուսումնական կենտրոն գորավարժությունների: Դեպքը պատահել է զորամաս վերադառնալու ճանապարհին:

Մահացած Արտյոմ Թորոսյանը, ով գտնվել է մեքենայի դեկին, Սյունիքի մարզի Սառնակունք գյուղից էր: Սառնակունքի գյուղապետ Մանուչար Մկրտչյանի փոխանցմամբ⁸⁹՝ Արտյոմը պետք է զորացրվեր 2015 թվականի դեկտեմբերին: Ըստ նրա՝ Արտյոմը վթարի նախորդ օրը զանգահարել է ընտանիքի անդամներին և ասել, որ չանհանգստանան, քանի որ իրենք բարեհաջող հասել են Հոկտեմբերյան և զորամասում են:⁹⁰

Ինչ վերաբերում է վիրավորում ստացած զինծառայողների առողջական վիճակին, ապա դեպքի հաջորդ օրը՝ ապրիլի 18-ին, ՊՆ ԿԿԶՀ բուժճառայության պետ, մայոր Արտաշես Խաչատրյանը լրագրողներին փոխանցել է, որ 3 ժամկետային զինծառայողներից մեկի վիճակը ծայրահեղ ծանր է, 2-ինը՝ ծանր կայուն, 6-ինը՝ միջին ծանրության⁹¹: Իսկ մի քանի օր անց՝ ապրիլի 22-ին, հոսպիտալի պետ Արամ

⁸⁵ <http://mil.am/1429286587>

⁸⁶ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/04/18/50028/>, <http://galatv.am/hy/news/105889>

⁸⁷ <http://yerevannews.am/?p=37874&l=am/nor+manramasner+zinvornerin+texapoxoxvo%D6%82ral-i+vtaric+>

⁸⁸ <http://news.am/arm/news/263123.html>

⁸⁹ <http://news.am/arm/news/262653.html>

⁹⁰ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/04/18/50049/>

⁹¹ <http://news.am/arm/news/262768.html>

Ասատուրյանը հայտնել է⁹², որ բաժանմունքներում գտնվող զինձառայողների վիճակը լավ է, և որ մեկ շաբաթից նրանք դուրս կգրվեն: Միևնույն ժամանակ նա հայտնել է, որ զինձառայողներից մեկի՝ Մհեր Շավեշյանի մոտ դրական փոփոխություն չի գրանցվել: Այս պահին Մհեր Շավեշյանի առողջական վիճակի մասին այլ մանրամասներ հայտնի չեն:

3. Միրակ Գևորգյան

2015 թվականի հունիսի 7-ին, ըստ shamshyan.com⁹³ լրատվական կայքի Վայոց Ձորի մարզում Ջեդեա գյուղից դեպի Հորադիս գյուղատեղի տանող դաշտամիջյան ճանապարհին տեղի է ունեցել ավտովթար, որի հետևանքով վիրավորվել են ՀՀ ՊՆ Վայքի զինկոմիսարիատիս զորահավաքային բաժանմունքի սպա 51-ամյա Հրայր Գևորգյանը և Վայքի վարժարանի զինղեկ 48-ամյա Միսակ Մարգարյանը: Իսկ ահա նրան հետ մեքենայում գտնվող 58-ամյա Միրակ Գևորգյանը մահացել է հիվանդանոցում մահացել է:

Քանի որ դեպքի վերաբերյալ պաշտոնական հաղորդագրություն չի տարածվել, սպա դեռևս մնում է չպարզրած, թե արդյոք մահացածը ևս զինձառայող էր, թե ոչ:

4. Սասուն Զիրոյան,

5. Մարատ Թադևոսյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության հայտնած տեղեկությունների համաձայն՝ 2015 թվականի հուլիսի 5-ին՝ ժամը 01:55-ի սահմաններում, Բերձոր-Ստեփանակերտ ավտոմայրուղու 28-րդ կմ-ում տեղի է ունեցել ճանապարհատրասնայորտային պատահար, ինչի արդյունքում մահացել են ՊԲ զինձառայողներ Սասուն Սամվելի Զիրոյանը (ծնված 1989թ.) և Մարատ Գրիգորիի Թադևոսյանը (ծնված 1987թ.), իսկ Ալիկ Տիգրանի Պետրոսյանը և Սարգիս Արարատի Գևորգյանը ստացել են մարմնական վնասվածքներ⁹⁴: Բոլորը Մարտակերտի շրջանի Ներքին Հոռաթաղի զորամասի սպաներ են:

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ հայտնի չեն:

6. Արսեն Հունանյան (սպա)

⁹² <http://news.am/arm/news/263123.html>

⁹³ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/06/08/55645/>

⁹⁴ <http://nkrmil.am/main/am/news/More969.html>, <http://news.am/arm/news/275469.html>

Shamshyan.com-ի տեղեկություններով՝ 2015 թ. օգոստոսի 8-ին Սյունիքի մարզում՝ Երևան-Մեղրի ավտոճանապարհին (Սառնակունք-Անգեղակոթ), Opel մակնիշի ավտոմեքենայով մեկ այլ մեքենայի բախվելով՝ վթարի են ենթարկվել ՀՀ ՊՆ N գորամասի հրետանու պետ Վահագն Խաչատրյանը (ծնված 1980) և նույն գորամասի հրետանու շտաբի պետ Արսեն Հունանյանը (ծնված 1984 թ.): Արսեն Հունանյանը, ում մոտ առկա էր գանգի հիմնի կոտրվածք, տեղափոխվել է Սիսիանի բժշկական կենտրոն և 30 րոպե գտնվելով կոմայի մեջ ու գիտակցության չգալով՝ մահացել:

Տոտոլրագրող Գ. Շամշյանի տեղեկություններով՝ վարորդ Վ. Խաչատրյանը ծառայում էր ՀՀ ՊՆ N գորամասում՝ որպես հրետանու պետ, իսկ մահացած Ա. Հունանյանը՝ նույն գորամասում հրետանու շտաբի պետ էր: Նա Շիրակի մարզի Մարալիկ քաղաքից էր⁹⁵:

Նույն օրը ՀՀ քննչական կոմիտեի Սյունիքի մարզային քննչական վարչության Սիսիանի քննչական բաժնում դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով (ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ): Նախաքննության ընթացքում կատարվել են դիակի, ավտոմեքենաների զննություններ, նշանակվել դիակի դատաբժշկական փորձաքննություն⁹⁶: Դեպքի մասին այլ մանրամասներ չկան:

7. Գրիգոր Սահակյան (մայր)
8. Գևորգ Վարդանյան (ենթասպա)
9. Տարոն Մեղրակյան (կապիտան)
10. Սևակ Գասպարյան (մայր)

Shamshyan.com-ի տվյալներով՝ 2015 թվականի սեպտեմբերի 5-ին, Վարդենիս-Մարտունի ավտոճանապարհի 12-րդ կմ հատվածում՝ Ծովակ գյուղի վարչական տարածքում, տեղի է ունեցել ավտովթար: «Մերսեդես» մակնիշի ավտոմեքենան դուրս է եկել ճանապարհի երթևեկելի գոտուց և բախվել հաստաբուն ծառին: Հրշեջ-փրկարարները մեծ դժվարությամբ ավտոմեքենայից դուրս են բերել 29-ամյա Տարոն

⁹⁵ <http://www.hartak.am/arm/index.php?id=46243>,

<http://fnews.am/?p=2510808&l=am%2Fsyunikum+vtari+entarkvacnery+zinvorakaner+en+nrancic+meky+mahacel+e>

⁹⁶ <http://investigative.am/news/view/arsen-hunanyan.html>

Սեդրակյանին (կապիտան), 38-ամյա Գրիգոր Մահակյանին (մայոր) և 38-ամյա Գևորգ Վարդանյանին (ենթասպա) և տեղափոխել նրանց Վարդենիսի զինվորական կայազորային հոսպիտալ: Ճանապարհին Տարոն Սեդրակյանը՝ զիտակցության չգալով՝ մահացել է: Իսկ Գրիգոր Մահակյանը և Գևորգ Վարդանյանը մահացել են հիվանդանոցում:

Ըստ Գ. Շամշյանի տեղեկությունների՝ մահացածներն ու վիրավորները ՀՀ ՊՆ ծառայողներ են⁹⁷: Տարոն Սեդրակյանն աշխատում էր որպես ավտոծառայության պետ: Գևորգ Վարդանյանը ծառայում էր որպես ճաշարանի պետ: Գրիգոր Մահակյանը նույն գորամասի շարային մասի պետ էր⁹⁸:

Դեպքի առթիվ ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածի 3-րդ մասով: Քրեական գործի նախաքննության ընթացքում կատարվել է դեպքի վայրի և տրանսպորտային միջոցի զննություն, նշանակվել է դիակների դատաբժշկական փորձաքննություն⁹⁹:

Դեպքից մետ մեկ շաբաթ անց՝ սեպտեմբերի 11-ին, ինչպես «Ռազմինֆո» լրատվական կայքը¹⁰⁰ տեղեկացել է ՀՀ ՊՆ տեղեկատվության վարչությունից, Էրեբունի բժշկական կենտրոնում մահացել է նաև ավտովթարի հետևանքով մարմնական վնասվածքներ ստացած, 1985 թվականին ծնված մայոր Սևակ Տիգրանի Գասպարյանը:

9. Սուրեն Դավթյան

Shamshyan.com-ի տվյալներով՝ 2015 թվականի սեպտեմբերի 21-ին ռուսիկանության Միսիանի բաժնի աշխատակիցները Ճանապարհային ռուսիկանության ծառայողների հետ որոնողական աշխատանքների արդյունքում Միսիանի տարածաշրջանի «Բոչկի ձոր» կոչվող հատվածում հայտնաբերել են դեռևս սեպտեմբերի 20-ից որպես անհայտ կորած, ռուսիկանության կողմից որոնվող

⁹⁷ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/09/06/64024/>

⁹⁸ <http://lakmoes.am/iravunq/491-2015-09-27-18-08-25>

⁹⁹ <http://yn.am/?military&p=48204&l=am>

¹⁰⁰ <http://razm.info/71636>

Միսիան քաղաքի բնակիչ, 26-ամյա Սուրեն Դավթյանի դին և նրա վարած Volkswagen Golf մակնիշի 34 DQ 538 համարանիշի ավտոմեքենան, որը դուրս է եկել ճանապարհի երթևեկելի գոտուց և մոտ 80-100 մետր շրջվելով հայտնվել ձորում: Գ. Շամշյանի տեղեկություններով՝ մահացածը ծառայում էր ՀՀ ՊՆ զորամասում՝ որպես կառավարման դասակի հրամանատար¹⁰¹:

Սուրեն Դավթյանի հայրը նախորդ օրն ահազանգել էր ոստիկանություն և հայտնել, որ 1 օր առաջ երիտասարդը դուրս է եկել տանից և հարազատները նրանից տեղեկություններ չունեն:

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 242 հոդվածի 2-րդ մասի հատկանիշներով (ճանապարհային երթևեկության և տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելը, որն անզգուշությամբ առաջացրել է մարդու մահ):

Գ. Դժբախտ պատահար /դեռևս չճշտված հանգամանքներ/

1. Արթուր Առաքելյան

2014 թվականի ապրիլի 10-ին ԼՂ ՊՆ մամուլի ծառայությունից տեղեկացրել են, որ ՊԲ արևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկում տեղի է ունեցել դժբախտ պատահար, որի արդյունքում մահացել է զինծառայող, Արթուր Անդրանիկի Առաքելյանը (ծնված 1996թ.)¹⁰²:

Նույն օրը ՀՀ քննչական կոմիտեի մամուլի ծառայությունը հաղորդագրություն¹⁰³ է տարածել՝ ներկայացնելով դեպքի մանրամասները և նշելով, որ 2015 թվականի ապրիլի 5-ին ժամը 17:45-ին ժամկետային զինծառայող, շարքային Արթուր Առաքելյանը բաց գանգուղեղային վնասվածք, հիպովոլեմիկ շոկ, կոմա ախտորոշմամբ տեղափոխվել է Ստեփանակերտի զինվորական հոսպիտալ և մահացել 2015 թվականի ապրիլի 9-ին ժամը 19:40-ի սահմաններում:

Հաղորդագրությունում նշվում է նաև, որ զինծառայողը վնասվածքն ստացել էր դժբախտ պատահարի արդյունքում՝ զորամասում ֆուտբոլ խաղալու ժամանակ, ձեռքերով դարպասաձողից կախվելիս վայր ընկնելու և դարպասը գլխին ընկնելու

¹⁰¹ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/09/21/65446/>

¹⁰² <http://nkrml.am/main/am/newsMore905.html>

¹⁰³ <http://investigative.am/news/view/patahar-zinvor.html>

հետևանքով:

Դեպքի մասին այլ նորություններ չեն հայտնվել:

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակը հարուցված քրեական գործի վերաբերյալ ՀՀ Քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունից տեղեկատվության հարցմանն ի պատասխան տեղեկացվել է, որ Արթուր Առաքելյանի մահվան դեպքի առթիվ նախապատրաստվել են նյութեր, որոնցով հետազայում որոշում է կայացվել քրեական գործի հարուցումը մերժելու մասին՝ համաձայն ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով ([...] *քրեական գործ չի կարող հարուցվել և քրեական հետապնդում չի կարող իրականացվել, եթե բացակայում է հանցագործության դեպքը*¹⁰⁴):

Դ. Մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում

1. Արման Օսիպյան

*ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տեղեկություններով՝ 2015 թվականի փետրվարի 14-ին ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Արման Սերգեյի Օսիպյանը (ծնվ. 1995թ.)*¹⁰⁵:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը, որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ¹⁰⁶:

Արման Օսիպյանը զորակոչվել էր ծառայության 2013 թ-ի աշնանը: Նա Գեղարքունիքի մարզի Արտանիշ գյուղից էր: Արտանիշի գյուղապետ Կարեն Շուշանյանի խոսքերով՝ ընտանիքում երկու եղբայր են. ավագը պայմանագրային զինծառայող է, իսկ Արմանը՝ ժամկետային էր: Ապրում են սոցիալապես անապահով պայմաններում¹⁰⁷:

¹⁰⁴ <http://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=68011>

¹⁰⁵ <http://galatv.am/hy/news/artakan-henaketum-mahacel-e-1995t-cnvac-hay-zincarayogh/>

¹⁰⁶ <http://m.lragir.am/index/arm/1/right/view/110493>

¹⁰⁷ <http://news.am/arm/news/252663.html>

Արմանի եղբոր՝ Արամայիս Օսիպյանի խոսքերով՝ իրենք դեպքի մանրամասներին տևական ժամանակ տեղյակ չեն եղել: Դեպքից մեկ ու կես ամիս անց միայն իր եղվոր մահվան գործով նա ճանաչվել է տուժողի իրավահաջորդ: Գործով նախաքննությունը շարունակվում է եւ որպես մեղադրյալ՝ ներգրավված անձ չկա¹⁰⁸:

Ե. Սպանություն,

Դիտավորյալ սպանություն

1. Հայկազ Բարսեղյան

ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության կողմից տարածված հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի հունվարի 29-ին Երևան քաղաքում տեղակայված ուսումնական գորամասի (Վ. Սարգսյանի անվ. ռազմական ինստիտուտ) մարզահրապարակում հայտնաբերվել է նույն գորամասի զինծառայող, կուրսանտ Հայկազ Արկաղիի Բարսեղյանը՝ պտտաձողի վրա պարանով կախված վիճակում¹⁰⁹:

Կուրսանտի հայրը՝ Արկաղի Բարսեղյանը, որն անձամբ ներկա է գտնվել դիակերճարանում, փաստել է, որ որդուն ծեծել են. նա տեսել է որդու մարմնի վրայի բռնության հետքերը՝ աջ թևին կտրող-ծակող գործիքով կատարված վնասվածք, կապտուկներ, վերքեր՝ այտի և շրթունքի վրա, ձեռքերը ամբողջությամբ արյան մեջ: Ըստ նախնական դատաբժշկական եզրակացության՝ մահը վրա է հասել մեխանիկական շնչահեղձության հետևանքով: Այսինքն՝ դաժան ծեծի ենթարկվելուց հետո Հայկազ Բարսեղյանը հնարավոր է մահացած չի եղել, և մահը վրա է հասել այն բանից հետո, երբ նրան կախել են¹¹⁰:

Զինվորի մոտ հայտնաբերվել է նաև գրություն, որում գրված է եղել՝ «Կներեք ամեն ինչի համար և նրա համար, որ այս քայլով խառնաշփոթ եմ ստեղծում»¹¹¹:

Այնուամենայնիվ, ՀՀ քննչական կոմիտեի նախագահի խորհրդականը հայտնել է, որ չնայած գրության առկայությանը, դեպքի վայրում կատարված մի շարք

¹⁰⁸ <http://news.am/arm/news/260024.html>

¹⁰⁹ <http://www.mil.am/1422521294>

¹¹⁰ <http://www.aravot.am/2015/02/03/538278/>

¹¹¹ <http://news.am/arm/news/250237.html>

գործողությունների արդյունքում բավարար հիմքեր են ձեռք բերվել, որոնք հավաստում են, որ տեղի ունեցածը ոչ թե ինքնասպանություն է, այլ սպանություն¹¹²:

2015 թ. հունվարի 30-ին դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 7-րդ կետով՝ սպանություն՝ մի խումբ անձանց կամ կազմակերպված խմբի կողմից¹¹³: Զինձառայողին սպանելու կասկածանքով ձերբակալվել են Բարսեղյանի համաձառայակիցներ, շարքայիներ Վաչե Մահակյանը, Մովսես Ազարյանը, Գնել Թևոսյանը և Նորիկ Մահակյանը: Նրանց նկատմամբ որպես խափանման միջոց է ընտրվել կալանավորումը¹¹⁴:

ՀՀ ՔԿ զինվորական քննչական գլխավոր վարչության չորրորդ կայագրային բաժնի քննիչի կողմից 2015 թ. փետրվարի 1-ին զինձառայողներին մեղադրանք է առաջադրել այն բանի համար, որ նրանք զորամասի 408 զորանոցում «փոխադարձ լրացնելով միմյանց գործողությունները», գիշերվա ժամը երեքի սահմաններում, նախնական համաձայնությամբ վնասել են զորանոցի մահճակալում անօգնական պառկած իրենց համաձառայակցի արմնկափոսում տեղակայված երակը, ձմեռային բաճկոններից և կոշիկներից հանելով քուղերը, պատրաստել են պարան և քառատակ քուղերի պարանից նախապես պատրաստված օղակով պտտաձողից կախել ու կյանքից զրկել են Հայկազ Բարսեղյանին¹¹⁵:

Ըստ լրատվամիջոցների հրապարակումների՝ կասկածյալներից երկուսը բարձր պաշտոնյաների զավակներ են: Նրանցից մեկի հայրը ղեկավար պաշտոն է զբաղեցնում իրավապահ համակարգում (ԱՄՕ), իսկ մյուսի՝ Գնել Թևոսյանի հայրը, նույն ինստիտուտի տնօրենի տեղակալ, գնդապետ Զարմիկ Մարկոսյանն է¹¹⁶: Ըստ որոշ տվյալների՝ Գնել Թևոսյանն իր ազգանունը փոխել է՝ իր և գնդապետի միջև ազգակցական կապն արտաքուստ քողարկելու համար¹¹⁷: Համաձայն «Հրապարակ»

¹¹² <http://galatv.am/hy/news/ryan-hetqery-haytnabervel-en-nnjasenyakum-ankoghnu-mej-a-razmakan-institutum-spanutyen-errorr-depqn-e/>

¹¹³ <http://civilnet.am/2015/01/29/soldiers-death-criminal-case/#.VMshI9KsW7x>

¹¹⁴ <http://www.azatutyun.am/archive/news/latest/2031/2031.html?id=26821380>, <http://news.am/arm/news/250551.html>

¹¹⁵ <http://www.aravot.am/2015/02/05/539298/>

¹¹⁶ <http://azatamart.am/index.php/en/2014-09-17-11-19-21/item/319-hայկազ-բարսեղյանի-սպանությունը>, <http://news.am/arm/news/250930.html>

¹¹⁷ <http://www.slaq.am/arm/news/1003062/>

օրաթերթի տեղեկությունների՝ Գնել Թևոսյանը հանցագործության գլխավոր մեղավորն է և իշխել է մյուսներին¹¹⁸:

«Ժողովուրդ»-ի տեղեկություններով՝ դեպքի օրը Հայկազ Բարսեղյանը Մովսես Ազարյանի, Նորիկ Սահակյանի, Գնել Թևոսյանի, Վաչե Սահակյանի հետ իրենց ծառայակից ընկերներից մեկի ծննդյան տարեդարձն են նշել ինստիտուտի ճաշարանում: Նրանք ալկոհոլ են օգտագործել, իսկ ավելի ուշ՝ Հայկազը տղաներից մեկին նկատողություն է արել աղմուկով հաց ուտելու համար, որն էլ «ճակատագրական» է դարձել նրա համար: Սկսվել է լեզվակոխիվ, որը շարունակվել է իրենց ննջասենյակում և վերածվել ծեծկոտուքի: Վերջիններս հասկանալով, որ չեն կարողանում «կոտրել» Հայկազին, որոշել են կտրել նրա ձեռքի երակները, ինչի արդյունքում Հայկազը ուշագնաց է եղել: Տղաները, տեսնելով նրան անշնչացած, հասկացել են, որ մահացել է, և գիտակցելով կատարվածի լրջությունը՝ որոշել են թաքցնել դիակը: Նրանք նախ ուսումնական գորամասի բակում փոս են փորել, որ տղայի դին թաքցնեն, սակայն հասկանալով, որ այդ կերպ կբացահայտվի, թե ովքեր են կատարել հանցագործությունը, որոշել են կազմակերպել ինքնասպանության տարբերակը¹¹⁹:

Իրավապաշտպանները մտահոգիչ են համարում հատկապես այն հանգամանքը, որ դեպքը տեղի է ունեցել ապագա սպաներ պատրաստող ռազմական կառույցում: Իրավապաշտպան, Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակի նախագահ Արթուր Սաքունցի խոսքերով՝ այս դաժան սպանությունը ևս մեկ անգամ վկայում է զինված ուժերում գոյություն ունեցող վատ բարքերի մասին¹²⁰:

Ռազմական փորձագետ, իրավապաշտպան Ռուբեն Մարտիրոսյանը կարծիք է հայտնել, որ Հայկազին սպանել են՝ դաժանորեն ծեծելով և խոշտանգելով: Հայկազի արյան հետքերը հայտնաբերվել են ննջասենյակում, անկողնում (մեծ քանակությամբ), իսկ արդեն դեպի պտտաձող տանող ճանապարհին ոչ մի արյան հետք չկա: Իրավապաշտպանը ենթադրել է, որ անձինք տեղափոխել են նրան և տեսնելով, որ

¹¹⁸ <http://www.epress.am/2015/02/04/262160.html>

¹¹⁹ <http://www.lin.am/1540975.html>

¹²⁰ <http://www.azatutyun.am/content/article/26821650.html>

Հայկազը մահանում է՝ կախել են, որպեսզի հետո ներկայացնեն, թե իբր նա ինքնասպան է եղել¹²¹:

Դեպքի մասին նոր մանրամասներ ի հայտ եկան դեպքից մոտ 1 շաբաթ անց: Հայկազի հոր՝ Արկադիի խոսքերով՝ այդ օրը «բանակի օրն էին նշել»: Դեպքը գիշերն է եղել. հերթապահը երեքն անց կես շրջել է ննջարաններով, Հայկազը այդ ժամանակ քնած է եղել: Իսկ հետո ինքն էլ է գնացել քնելու: Ամեն ինչ հանգիստ է թվացել: Դեպքը պատահել է հերթապահի ստուգումներից հետո:

Հայկազի հորը հասած տեղեկությունների համաձայն՝ որդու բերանը փակել են «շորով», դանակով հարվածել են թևին, իսկ վերջում կախել են: Հայրը հավաստում է, որ շրթունքի վերևի հատվածում խփված էր ու լավ «գրիմ» արած: Չախ այտի վրա հետք կար, որը գրիմով փակած էր: Թները՝ մինչև արմուկները արյան մեջ են եղել: Արկադիի տվյալներով՝ ննջարանում Հայկազից բացի 6 հոգի են եղել: Ըստ Արկադի Բարսեղյանի՝ հիմա 4-5 հոգի են, որոնք կասկածվում են սպանության մեջ, և վարկածներ կան, որ դրսից էլ է մարդ մտել ինստիտուտ¹²²:

Պաշտպանության նախարարի արձագանքը դեպքի առնչությամբ

Միջադեպի կապակցությամբ հունվարի 31-ին ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը շտապ խորհրդակցություն է հրավիրել: Նա կարծիք է հայտնել, որ որոշ սպաների անհետևողական աշխատանքի, ծառայողական պարտականությունները չկատարելու պատճառով զորամասում գլուխ են բարձրացրել «արատավոր բարքերը», որոնց արդյունքում էլ տեղի է ունեցել հանցագործությունը: Նա նաև հավաստիացրել է, որ կատարվելու է ուսումնական զորամասի հաստիքային կազմի արմատական փոփոխություն, պաշտոններից հեռացվելու են մոտ 3-4 տասնյակ անձինք՝ այդ թվում՝ պետ, տեղակալներ, ամբիոնի պետեր, գումարտակի, վաշտի հրամանատարություն, համալրման պատասխանատուներ, հոգեբաններ, այսինքն՝ բոլոր այն անձինք, որոնք ուղղակի

¹²¹ <http://galatv.am/hy/news/ryan-hetqery-haytnabervel-en-nnjasyenyakum-ankoghnu-mej-a-razmakan-institutum-spanutyanyan-errorrdepqn-e/>

¹²² <http://galatv.am/hy/news/ursantin-spanel-en-gishery-qnac-jhamanak-atmum-e-nra-hayry/>

կամ անուղղակի կապ են ունեցե՞ծ տեղի ունեցածի հետ¹²³: Նախարարը հանձնարարել է նաև ծառայողական քննության արդյունքների հիման վրա կազմել հեռանկարային պլան՝ հայտնաբերված թերությունները վերացնելու և ուսումնական գործընթացը հիմնովին բարելավելու ուղղությամբ¹²⁴:

Պաշտոնանկություններ՝ կապված կուրսանտի սպանության դեպքի հետ

2015 թ-ի փետրվարի 2-ին Սերժ Սարգսյանը հաստատել¹²⁵ է Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի պետ, գեներալ-լեյտենանտ Մարտին Կարապետյանի հրաժարականը: Դեպքից հետո պաշտոնանկ են արվել ինստիտուտի գործերի ծառայության կազմակերպման գծով տեղակալ, գնդապետ Արմեն Ռազմիկի Սզիկյանը, ինստիտուտի մեկ այլ տեղակալ, գնդապետ Պողոս Գարուշի Աբրահամյանը, ինչպես նաև մեղադրյալներից մեկի՝ Գնել Թևոսյանի հայրը՝ շտաբի պետ Զարմիկ Անդրանիկի Մարկոսյանը:

«Ժողովուրդ»-ի հետ զրույցում Մարտին Կարապետյանն ասել է, որ ինքը վատ հոգեվիճակում է և անգամ պաշտոնանկ լինելուց հետո դժվարանում է խոսել ինստիտուտում կատարվածի մասին¹²⁶: Նա նշել է, որ կատարվածի մեջ տեսնում է իր մեղքի չափաբաժինը, ինչ համար էլ հրաժարական է ներկայացրել:

Վերջին մեկուկես տարվա ընթացքում սա երկրորդ սպանության դեպքն է բարձրագույն զինվորական հաստատությունում: 2013թ. հունիսի 1-ին համաժառայակցի կողմից սպանվեց նույն ինստիտուտի կուրսանտ Սիփան Մովսիսյանը: Այն ժամանակ նույնպես ռազմական ինստիտուտի պետը հրաժարականի դիմում էր ներկայացրել, սակայն ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը բարձր գնահատելով գեներալի անցած պատերազմական ուղին՝ չէր ընդունել հրաժարականը:

Արթուր Սաքունցն ավելի լուրջ խնդիր է համարում այն հանգամանքը, որ Մարտին Կարապետյանը զբաղեցրած պաշտոնից ազատման դիմում է ներկայացրել, հնարավոր է, ի վիճակի չլինելով լուծելու որոշակի խնդիրներ: Սակայն նրան այն

¹²³ <http://news.am/arm/news/250565.html>

¹²⁴ <http://www.yerkir.am/am/news/79606.htm>

¹²⁵ <http://www.yerkir.am/am/news/79717.htm>, <http://168.am/2015/02/11/455455.html>

¹²⁶ <http://www.yerkir.am/am/news/79882.htm>

ժամանակ չեն ազատել, և ավելին, «հնարավոր է՝ չեն ապահովվել այնպիսի անհրաժեշտ պայմաններ, որպեսզի մարդը կարողանա լիարժեք դեկավարել»¹²⁷:

Սերժ Սարգսյանի հրամանագրով 2015 թվականի փետրվարի 6-ին Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի պետ է նշանակվել գեներալ-մայոր Արմեն Ղահրամանյանը: Վերջինս ԼՂ պաշտպանության նախարարի տեղակալն էր, դարաբաղյան պատերազմի մասնակից¹²⁸:

Դեպքից հետո ի հայտ եկած նոր հանգամանքներ

2015 թ. փետրվարի 14-ին, ՀՀ Քննչական կոմիտեն տեղեկատվություն է տարածել այն մասին, որ Հայկազ Բարսեղյանի սպանության դեպքի առթիվ ՀՀ Քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցված քրեական գործի նախաքննությամբ պարզվել են մի շարք հանգամանքներ, այդ թվում ապացույցներ են ձեռք բերվել՝ սպայական անհնարավոր կողմից դրսևորված անգործության վերաբերյալ:

Հարուցվել է նոր քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 375-րդ հոդվածի 1-ին մասով (իշխանության անգործությունը, որն էական վնաս է պատճառել), որի շրջանակներում փետրվարի 13-ին ձերբակալվել է ռազմական ինստիտուտի սպա, կապիտան Արտյոմ Ավետիսյանը: Ըստ Քննչական կոմիտեի՝ նախաքննությամբ պարզվել է, որ Ա. Ավետիսյանը, ականատես լինելով իր ենթակա անձնակազմի կուրսանտներ Հայկազ Բարսեղյանի և Արշակ Մարտիրոսյանի վիճաբանությանը, միջոցներ չի ձեռնարկել՝ վիճաբանությունը կանխելու ուղղությամբ, չի պարզել դրդապատճառները և չի զեկուցել ըստ ենթակայության, որով էական վնաս է հասցրել զինվորական ծառայության շահերին¹²⁹: Ավետիսյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 375-րդ հոդվածի 1-ին մասով (պետի/հրամանատարի կամ պաշտոնատար անձի կողմից իշխանությունը կամ պաշտոնական դիրքը չարաշահելը, իշխանազանցությունը կամ պաշտոնական լիազորությունների սահմանն անցնելը, ինչպես նաև իշխանության անգործությունը, եթե այդ արարքները կատարվել են շահադիտական, անձնական այլ շահագրգռվածությունից կամ խմբային շահերից ելնելով, և եթե դրանք էական վնաս են պատճառել):

¹²⁷ <http://www.azatutyun.am/content/article/26834110.html>

¹²⁸ <http://www.azatutyun.am/content/article/26834110.html>

¹²⁹ <http://armtimes.com/hy/read/59696>

Քրեական գործի ընթացքը, փաստաբանների մեկնաբանությունները

Մեղադրյալներ Գնել Թևոսյանի և Նորիկ Սահակյանի պաշտպանությունը ստանձնել են համապատասխանաբար ՀՀ փաստաբանների պալատի անդամներ՝ փաստաբաններ Արա Զաքարյանն ու Հովիկ Արսենյանը:

Նորիկ Սահակյանի փաստաբան Հովիկ Արսենյանը 2015 թ. փետրվարի 19-ին ահազանգել է, որ գործով անցնող մեղադրյալների նկատմամբ գործի քննության ընթացքում ոստիկանությունում բռնություններ են գործադրվել: Նա չի մանրամասնել իր հայտարարությունը, սակայն վստահեցրել է, որ նպատակը եղել է մեղադրյալներին ստիպել ընդունել իրենց առաջադրված մեղադրանքները¹³⁰:

Փաստաբանի խոսքով՝ դեպքի օրը՝ հունվարի 28-ի լույս 29-ի գիշերը, Նորիկ Սահակյանը հերթապահ սպայի թույլտվությամբ և գիտությամբ իր հետ մտերիմ հարաբերություններ ունեցող երկու այլ կուրսասանտի հետ մինչև գիշերը ժամը 03:00-ն կամ 03:30-ը հենց հերթապահ սպայի սենյակի դիմաց՝ միջանցքում գտնվող սեղանի մոտ պարապելիս է եղել «Հրետանու հրաձգություն» առարկան, որից հունվարի 29-ին պիտի ստուգարք հանձնեք: Փաստաբանը նաև վստահեցրել է, որ իր պաշտպանյալը ծառայության ընթացքում ոչ մեկի հետ կոնֆլիկտ չի ունեցել¹³¹:

Փաստաբաններ Արսենյանի և Զաքարյանի խոսքերով՝ նշանակվել են դատաձեռագրաբանական, դատաքիմիական, հետքաբանական, մանրաթելային, տոքսիկոլոգիական և դատանյութագիտական համալիր փորձաքննություններ: Ըստ Զաքարյանի՝ չի բացառվում, որ դատահոգեբուժական փորձաքննություն նույնպես առաջիկայում նշանակվի: Փորձաքննություններով պետք է պարզվեր նաև, թե արդյոք մեղադրյալները սթափ վիճակում են եղել, թե ոչ¹³²: 2015թ. մարտի վերջին, երբ ստացվեցին որոշ փորձաքննությունների արդյունքներ, Նորիկ Սահակյանի փաստաբան Հովիկ Արսենյանը, համաձայան չլինելով փորձաքննության արդյունքների հետ, պահանջեց կրկնակի փորձաքննություն, տարօրինակ համարելով այն հանգամանքը, որ իր պաշտպանյալի վերաբերյալ նույնպես հայտարարել են, որ նա եղել է ոչ սթափ վիճակում:

¹³⁰ http://www.forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=237

¹³¹ <http://newsline.am/am/news/view/5108.html> , <http://www.aravot.am/2015/02/05/539298/>

¹³² <http://news.am/arm/news/257806.html> , <http://news.am/arm/news/258182.html>

Իսկ մյուս մեղադրյալի՝ Վաչե Սահակյանի հարազատները վստահ են, որ նա կապ չունի տեղի ունեցածի հետ¹³³: News.am-ի հետ զրույցում Վաչեի մորաքույրնասել է, որ հեռախոսով զրուցել են Վաչեի հետ: Նա ասել է, որ ինքն ու Հայկազը շատ լավ ընկերներ են եղել, կոնֆլիկտ չեն ունեցել¹³⁴:

Հայկազի հայրը վրդովմունք է արտահայտել այն հանգամանքի առթիվ, թե իբր մեղադրյալներն իր որդու ընկերներն են եղել: Ա. Բարսեղյանին հասած տեղեկությունների համաձայն՝ Վաչեն և Նորիկն այն տղաներն են, ովքեր կոնֆլիկտ են ունեցել իր որդու հետ և անմիջական կապ ունեն կատարվածի հետ: Նրան նաև տեղեկություններ են հասել, որ այդ կուրսանտները առանձնացել են վատ վարքով, և նրանցից ոչ ոք իր որդու ընկերը չի եղել¹³⁵: Արկադի Բարսեղյանը վստահ է, որ գլխավորը մեղավորները հենց Վաչե Սահակյանն ու Գնել Թևոսյանն են¹³⁶:

Ինչ վերաբերում է գնդապետ Զարմիկ Մարկոսյանի որդուն՝ գործով մեղադրյալ Գնել Թևոսյանին, ապա նրանց հարևաններից մեկը՝ արցախյան պատերազմի մասնակից, հրամանատար Գրիգորի Ասատուրովը կարծիք է հայտնել, որ Գնելը նման բան չէր կարող թույլ տալ, քանի որ նա շատ վախկոտ երեխա էր, նույնիսկ արյուն տեսնելիս վախենում էր: Այդ մասին են հավաստել նաև Գնելի մյուս հարևանները, այդ թվում՝ նրա հասակակից ընկերը: Ասատուրովը վստահեցրել է որ Գնելի հարազատների խոսքերով՝ իրենք անձամբ ամեն ինչ անելու են, որ Գնելը արժանի պատիժ կրի, եթե պարզվի, որ նա մասնակից է եղել այդ սպանությանը¹³⁷:

Հարկ է նշել, որ Արկադի Բարսեղյանն ի սկզբանե իրեն որպես տուժողի իրավահաջորդի ներկայացուցիչ էր ընտրել իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցին, սակայն ավելի ուշ փաստաբանի է ընտրել: Բարսեղյանի խոսքերով՝ քննիչներն իրեն խորհուրդ են տվել փաստաբան «վերցնել», քանի որ դա անպայման է, և հավելել են, որ «Ա. Սաքունցն իրավապաշտպան է, չնայած՝ իրավապաշտպանին էլ կարող է վերցնել»¹³⁸:

¹³³ <http://news.am/arm/news/251304.html>

¹³⁴ <http://news.am/arm/news/252626.html>

¹³⁵ <http://news.am/arm/news/252987.html>

¹³⁶ <http://168.am/2015/02/16/457403.html#.VOHr1niO6d4.facebook>

¹³⁷ <http://168.am/2015/02/11/455455.html>

¹³⁸ <http://galatv.am/hy/news/r-sagh-asum-en-es-chem-es-chem-ba-im-erexun-o-v-spanec-erewi-4-ic-meky-kasi-es-em-u-gorcy-kverjana-kgna/>

2015 թ-ի ապրիլին հայտնի դարձավ ևս մեկ փորձաքննության արդյունքը, համաձայն որի՝ կուրսանտ Հայկազ Բարսեղյանի մահը վրա է հասել կոկորդին հասցված վնասվածքի հետևանքով¹³⁹:

Նույն ժամանակահատվածում Հայկազ Բարսեղյանի սպանության գործի շրջանակներում բացահայտվեց հալածանքի մեկ այլ դրվագ, որն էլ ուղարկվեց Կենտրոն և Նորք-Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարան: Մասնավորապես, ըստ «Փաստինֆո»-ի տվյալների՝ սպանության նախորդ օրը Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային թատրոնում՝ ՀՀ ԶՈւ կազմավորման տարեդարձի առթիվ կազմակերպված տոնական համերգից հետո, ռազմական ինստիտուտ վերադառնալու ճանապարհին, ավտոբուսում կուրսանտ, 19-ամյա Արշակ Արծրունու Մարտիրոսյանը վիճաբանել է Հայկազ Արկադիի Բարսեղյանի հետ, հայիոյել և քաշքշել է նրան՝ անպարկեշտ ձևով ստորացնելով նրա պատիվն ու արժանապատվությունը¹⁴⁰:

Արշակ Մարտիրոսյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 360-րդ հոդվածի 1-ին մասով (զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում զինծառայողին վիրավորանք հասցնելու՝ զինծառայողի պատիվն ու արժանապատվությունն անպարկեշտ ձևով ստորացնելու համար)¹⁴¹:

2015թ. մայիսի 21-ին Երևանի Կենտրոն և Նորք Մարաշ վարչական շրջանների ընդհանուր իրավասության դատարանը՝ կիրառելով արագացված դատավարության կարգ, Արշակ Մարտիրոսյանին ճանաչել է մեղավոր ու դատապարտել 2 ամսվա կալանքի, որը համաձայն ՔՕ 70-րդ հոդվածի պայմանականորեն չի կիրառվի: Սահմանվել է նաև փորձաշրջան 1 տարի ժամկետով և վերահսկողությունը հանձնվել է զորամասի համապատասխան բաժնի ստորաբաժանմանը¹⁴²:

Սակայն Հայկազ Բարսեղյանի հայրը դեմ էր կուրսանտին դատապարտելուն, քանի որ վստահ էր, որ Հայկազի և վերջինիս միջև տեղի ունեցած վեճը սպանության հետ կապ չունի:

Վաչե Սահակյանի փաստաբան Արմեն Նադիրյան դժգոհություն է հայտնել այն կապայցությամբ, որ իրենց կողմից ներկայացված բոլոր հիմնավոր

¹³⁹ <http://news.am/arm/news/262373.html>

¹⁴⁰ <http://m.lragir.am/index/arm/1/country/view/113272>

¹⁴¹ <http://news.am/arm/news/262414.html>

¹⁴² <http://yn.am/?index&p=40221&l=am>

միջնորդությունները անհիմն մերժվում են, առերեսումները՝ հետաձգվում: Իստ նրա՝ քննությամբ որևէ ապացույց ձեռք չի բերվել, որը կապացուցեր իր պաշտպանյալի մեղավորությունը սպանության մեջ: Նա միջնորդելու է, որ իր պաշտպանյալի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցվի¹⁴³:

Վաչե Սահակյան մայրը՝ Կ. Քալանթարյանը, դեպքից կես տարի անց (հուլիսին) նամակով դիմել է Հայկազ Բարսեղյանի հորը, վստահեցնելով, որ իր որդին անմեղ է¹⁴⁴: Իսկ հենց Վաչեն սեպտեմբերին է նամակ ուղարկել Բարսեղյանի հորը, նշելով, որ ինքը մեղավոր չէ Հայկազի սպանության համար: Արկադի Բարսեղյանը Վաչե Սահակյանի այս արարքը որակել է որպես փրփուրներից կախվել՝ ևս մեկ անգամ հաստատելով իր այն համոզմունքը, որ Վաչեն մեղավոր է որդու սպանության համար: Ըստ նրա, ինքն այս ամիսների ընթացքում հետևել է նախաքննության ընթացքին և համոզված է, որ քննիչը լավ աշխատել է:

Գործի նախաքննությունն ավարտվել է: Այն շուտով կուղարկվի դատարան¹⁴⁵:

Նախաքննության ավարտից հետո Արկադի Բարսեղյանի մոտ հարցեր չեն մնացել, նա որդու սպանությունը լիարժեք բացահայտված է համարում:

Հարազատները Հայկազ Բարսեղյանի մասին

Կուրսանտ Հայկազ Բարսեղյանը Արարատի մարզի Նիզամի գյուղից էր: Մոնթե Մելքոնյանի անվան ռազմամարզական վարժարանն ավարտելուց հետո ընդունվել էր Վ. Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտ: Նիզամիի գյուղապետի խոսքերով՝ իրեն դեպքի մասին հունվարի 29-ի վաղ առավոտյան տեղեկացրել են նախարարությունից: Զինկոմիսարիատի աշխատակիցը, ըստ գյուղապետի, հայտնել է միայն այն, ինչ դեպքի մասի նշված է եղել պաշտոնական հաղորդագրության մեջ և ոչ մի լրացուցիչ տեղեկություն¹⁴⁶:

Հայկազը գյուղապետի հետ զրույցներում ծառայությունից երբեք չի դժգոհել: Հայկազի հոր մտերիմ ընկերոջ՝ Էդգարի խոսքերով՝ 2014 թ-ի դեկտեմբերի 31-ից 2015 թ-ի հունվարի 7-ը ինստիտուտի ղեկավարությունը Հայկազին տուն էր ուղարկել որպես տոնական խրախուսանք: Արձակուրդի ավարտից հետո Հայկազը ծնողների

¹⁴³ <http://news.am/arm/news/286504.html>

¹⁴⁴ <http://news.am/arm/news/275375.html>

¹⁴⁵ <http://news.am/arm/news/285548.html>

¹⁴⁶ http://www.forrights.am/?ln=1&id=10&page_id=228

հետ չի խոսել, ասել է՝ եթե պետք լինի, ես ձեզ կգանգահարեմ:¹⁴⁷ Հարագատների խոսքերով՝ Հայկազը շատ խելացի, մարզված երիտասարդ է եղել: Նա ոչ մի անգամ չի տրտնջացել և ծնողներին ու հարագատներին էլ չի բողոքել ծառայության պայմաններից ու վայրից, միայն ասել է, որ ամեն ինչ կարգին է:¹⁴⁸:

Հոր կարծիքով՝ որդուն նախանձել են, քանի որ նրան շատ են գովացել լավ ծառայության համար: Նրան նույնիսկ ցանկացել են սերժանտի կոչում տալ, սակայն, ըստ հոր՝ Հայկազն ինքն է հրաժարվել, և սերժանտի կոչումը տվել են գնդապետի որդուն Գնել Թևոսյանին՝ Հայկազի սպանության գործով մեղադրյալներից մեկին:¹⁴⁹

Սպանություն

Մարտական ծառայություն կրելու կանոնների խախտում

1. Տիգրան Միմոնյան (լեյտենանտ)

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության հրապարակած մամուլի հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի փետրվարի 10-ին՝ ժամը 19:55-ի սահմաններում, ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Տիգրան Սամվելի Միմոնյանը (ծնվ. 1991թ.)¹⁵⁰:

Դեպքի առթիվ ՀՀ Քնչական Կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասով՝ մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ¹⁵¹:

Հարուցված քրեական գործով ձերբակալվել է նույն զորամասի զինծառայող, ավագ լեյտենանտ Տարոն Գեղեոնյանը¹⁵²:

Տիգրանի հարագատները դեպքի օրը՝ փետրվարի 10-ի երեկոյան անընդհատ գանգահարել են Տիգրանին, բայց նրա հեռախոսն անջատված է եղել¹⁵³: Ջինծառայողը մոր հետ վերջին անգամ խոսել է դեպքից երկու օր առաջ¹⁵⁴:

¹⁴⁷ <http://www.1in.am/1536129.html>

¹⁴⁸ <http://galatv.am/hy/news/panvac-zincarayoghin-hugharkavorum-en-aysor-izami-gyughi-gerezmanatany/>

¹⁴⁹ <http://galatv.am/hy/news/ursantin-spanel-en-gishery-qnac-jhamanak-atmum-e-nra-hayry/>

¹⁵⁰ <http://galatv.am/hy/news/artakan-henaketum-1991t-cnvac-zincarayogh-e-mahacel/>

¹⁵¹ <http://168.am/2015/02/11/455453.html>

¹⁵² <http://hra.am/hy/events/2015/02/13/soldier>

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողմից ձեռնարկված միջոցները

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի աշխատակիցներն այցելել են զինձառայողի հարազատներին: Ըստ հարազատների հայտնած տեղեկությունների՝ 2015թ. փետրվարի 10-ի լույս 11-ի գիշերը՝ ժամը 1:15-ի սահմաններում, Տիգրանի հայրը զանգ է ստացել հարևանից, ով նրան շտապ կանչել է իրենց տուն և հայտնել, որ Վանաձորի զինկոմիսարիատից քիչ առաջ զանգահարել են իրենց տուն և տեղեկացրել դեպքի մասին: Հարևաններին ոչ մի այլ մանրամասներ չեն հայտնել:

Հաջորդ օրը՝ փետրվարի 11-ի առավոտյան, զինկոմիսարիատի աշխատակիցն անձամբ այցելել է Սիմոնյաններին՝ ներկայացնելով դեպքի մասին որոշ մանրամասներ:

Զինկոմիսարիատի աշխատակիցը հայտնել է, որ դեպքը տեղի է ունեցել մարտական դիրքերում, երբ Տիգրանը և իր ծառայակիցը, լսելով շան հաչոցներ, դուրս են եկել ստուգելու իրավիճակը: Վազելով հակառակ ուղղություններով և մի կեստում դուրս գալով միմյանց դիմաց՝ Տիգրանի ծառայակիցը արձակել է կրակոց, որը դիպել է Տիգրանին՝ նրան պատճառելով մահացու վիրավորում: Սակայն, հարազատներն այս վարկածը խելամիտ չեն համարում, քանի որ կարծում են, որ տղաները այդ դեպքում չէին կրակի՝ արդեն իսկ իմանալով, որ այդ տարածքում հնարավոր էր հակառակ ուղղությամբ վազելու դեպքում դուրս գալ դեմ դիմաց: Տիգրանի ընկերներից մեկը, ով մասնակցել է դիակի գննությանը, հարազատներին հայտնել է, որ զինձառայողի մարմնի վրա հայտնաբերվել է հրազենային 4 վնասվածք՝ 2-ը թևի, 1-ը գլխի շրջանում, 1-ը ուսի հատվածում (դիմացի մասից):

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի նախագահ, իրավապաշտպան Արթուր Սաքունցի համոզմամբ՝ անհրաժեշտ էր գործ հարուցել հենց սպանության հողվածով՝ գործում ներգրավելով նաև հրամանատարական կազմին: Ըստ Սաքունցի՝ անգամ մարտական հերթապահություն կրելու կանոնները խախտելու հիմքով հարուցված քրեական գործը հուշում է, որ Պաշտպանության բանակը, այնուամենայնիվ, թերացել է:

Իրավապաշտպան Վարդան Հարությունյանը հավելում է, որ խնդիրը չկանոնակարգված միջանձնային հարաբերություններն են, որոնց հետևանքով տեղի

¹⁵³ <http://news.am/arm/news/252199.html>

¹⁵⁴ <http://news.am/arm/news/252199.html>

ունեցած ծանր կամ մահացու դեպքերը հաճախ կոծկվում են մարտական հերթապահության կանոնները խախտելու հոդվածով¹⁵⁵:

Տիգրանը Վանաձորից էր: Տան ավագ որդին էր: Նրա կրտսեր եղբայրը, որը պարտադիր զինծառայության մեջ էր, վաղաժամկետ զորացրվել է:

Դպրոցն ավարտելուց հետո Տիգրանը բարձր միավորներով ընդունվել էր Վազգեն Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտ: Ունենալով հնարավորություն ընտրելու հրետանային կամ մոտոհրաձգային ստորաբաժանումներից մեկը՝ Տիգրանն ընտրել է երկրորդը, վստահեցնելով մորը, որ այդտեղ նա ավելի մեծ հաջողությունների կհասնի:

Դատաքննություն

2015 թվականի հուլիսի 27-ին գործը ստացվել է մեղադրական եզրակացությամբ: Ըստ մեղադրական եզրակացության՝ Տարոն Գեղեռնյանը մարտական դիրքում օգտագործել է ոգելից խմիչք, լիցքավորել է իրեն ամրակցված ինքնաձիգը և արձակել կրակահերթ: Արձակված կրակոցներից ավագ լեյտենանտ Տիգրան Սիմոնյանը ստացել է հրազենային վիրավորումներ և Մարտակերտի հոսպիտալ տեղափոխվելու ճանապարհին մահացել:

Սույն գործով ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 369-րդ հոդվածի 1-ին մասով մեղադրանք է առաջադրվել նաև զինծառայողներ Սերյոժա Կարապետյանին և Շիրազ Գասպարյանին, որոնք մեղադրվում են դիտավորությամբ 11 հատ փամփուշտ ոնչնացնելու մեջ¹⁵⁶:

2. Աշոտ Հովհաննիսյան (պայմանագրային զինծառայող)

ՀՀ Քննչական կոմիտեի կողմից տարածված տեղեկատվության համաձայն՝ 2015 թվականի օգոստոսի 18-ին՝ ժամը 23:40-ի սահմաններում, ՀՀ ՊՆ N գորամասի մարտական հենակետում՝ մարտական հերթապահություն կրելու կանոնները խախտելու հետևանքով արձակված կրակահերթի արդյունքում ստացած հրազենային վնասվածքներից տեղում մահացել է նույն գորամասի պայմանագրային զինծառայող, 1990 թ. ծնված Աշոտ Հովհաննիսյանը:

¹⁵⁵ <http://www.azatutyun.am/content/article/26849717.html>

¹⁵⁶ <http://news.am/arm/news/279656.html>

ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությանում հարուցվել է քրեական գործ զինծառայողի մահվան դեպքի առթիվ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 365-րդ հոդվածի 3-րդ մասով (մարտական հերթապահություն կամ մարտական ծառայություն կրելու կանոնները խախտելը՝ որն առաջացրել է ծանր հետևանքներ)¹⁵⁷:

Ըստ քննչական կոմիտեի՝ դեպքի առիթով բազմաթիվ անձինք հարցաքննվել են: Գործով ձերբակալվածներ և կալանավորվածներ չկան, միայն տարբեր անձինք վկայի կարգավիճակով հարցաքննվել են և շարունակվում են հարցաքննվել:

lin.am-ի տեղեկություններով՝ դեպքը տեղի է ունեցել անզգուշության հետևանքով: Աշոտ Հովհաննիսյանը գիշերը տեղաշարժվելով իր հենակետից՝ մոտեցել է ընկերներին: Վերջիններս, չիմանալով, որ մոտեցողն իրենց ընկերն է, մարտական կարուգանոնի համաձայն, հրահանգել են կանգնել և ասել՝ ով է: Աշոտը, փորձելով կատակել ընկերների հետ, ձայն չի հանել, ապա տղաները նախ նախազգուշական կրակոցով օդ են կրակել, որից հետո արդեն Աշոտը չի հասցրել պատասխանել ու հաջորդել են կրակոցները Աշոտի ուղղությամբ: Արձակված գնդակները 2-ը դիպել է Աշոտի գլխին՝ մեկը ճակատի հատվածում, մյուսը՝ ծնոտի:

Նույն աղբյուրի տեղեկություններով՝ կրակած տղաները ծանր հոգեվիճակի մեջ են հայտնվել, երբտեսել են, որ սպանվածը իրենց ընկերն է: Դեպքից հետո նրանք տեղափոխվել են ռազմական ոստիկանություն¹⁵⁸:

Զ. Ինքնասպանություն

1. Ալբերտ Սաֆարյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած մամուլի հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի փետրվարի 27-ին՝ ժամը 20:40-ի սահմաններում, ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող, Ալբերտ Էմիլի Սաֆարյանը / ծնվ. 1996թ.)¹⁵⁹:

¹⁵⁷ <http://www.lragir.am/index/arm/0/country/view/119125>

¹⁵⁸ <http://www.lin.am/1700178.html>

¹⁵⁹ <http://armlur.am/314167/>

News.am-ի տվյալներով՝ Ալբերտ Սաֆարյանը, իրեն ամրակցված ինքնաձիգով մահացու հրազենային վնասվածք է հասցրել ինքն իրեն՝ ստորին ծնոտի շրջանում¹⁶⁰:

Դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով (ինքնասպանության հասցնելը)¹⁶¹:

Քրեական գործի շրջանակներում ձերբակալվել է 3 անձ՝ վաշտի ավագ, ենթասպա Արայիկ Սուքիասյանը, ժամկետային զինծառայողներ՝ շարքային Գևորգ Ղազարյանը և կրտսեր սերժանտ Միհրան Հովակիմյանը:

Ժամկետային զինծառայողները կասկածվում են ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 359-րդ հոդվածի 1-րդ մասով և 359-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված հանցագործություններ կատարելու մեջ (մի խումբ անձանց կողմից զինծառայողների փոխհարաբերությունների կանոնադրային կանոնները խախտելը նրանց միջև ստորադասության հարաբերությունների բացակայության դեպքում, որն արտահայտվել է ծաղրուծանակի ենթարկելով կամ հալածելով կամ ծեծելով կամ այլ բռնի գործողություններ կատարելով), իսկ վաշտի ավագը՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 358.1 հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված հանցագործություն կատարելու մեջ (զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու կապակցությամբ ստորադասին ծեծելը կամ նրա նկատմամբ այլ բռնություն գործադրելը)¹⁶²:

Ա. Սուքիասյանի, Մ. Հովակիմյանի, Գ. Ղազարյանի նկատմամբ որպես խափանման միջոց է կիրառվել կալանավորումը¹⁶³:

Վերջին անգամ՝ փետրվարի 23-ին, Ալբերտը հեռախոսով խոսել է հոր՝ Էմիլ Սաֆարյանի հետ և տեղեկացրել, որ ոչ մի խնդիր չունի ու ամեն ինչ լավ է:

Հոր խոսքերով՝ իրենք չեն հավատում ինքնասպանության վարկածին: Զինկոմիսարիատում նրան տեղեկացրել են, թե իբր Ալբերտը ինքնասպանություն գործելուց առաջ նամակ է թողել: Նամակը, սակայն, ծնողներին զինկոմիսարիատում չեն ցույց տվել, միայն բովանդակությունն են ասել, թե իբր ընտանիքում խնդիրներ են եղել, և այդ պատճառով նա ինքնասպան է եղել:

¹⁶⁰ <http://news.am/arm/news/255039.html>

¹⁶¹ <http://galatv.am/hy/news/amketayin-zincarayogh-lbert-afaryani-mahvan-depqi-artiv-harucvel-e-qreakan-gorc/>

¹⁶² <http://news.am/arm/news/255039.html>

¹⁶³ <http://pastinfo.am/hy/node/64271>

Ալբերտի հարևանները նույնպես չեն հավատում ինքնասպանության վարկածին. ընտանիքի մասին միայն դրական են խոսում: Հիշում են, որ ծառայությունից չէր դժգոհում:

Դեպքից մոտ երեք ամիս անց՝ 2015թ. հունիսի 6-ին, զինծառայողի հայրը՝ Էմիլ Սաֆարյանը, news.am¹⁶⁴-ի հետ զրույցում հայտնել է, որ ըստ գործող քննիչի՝ ինքնասպանության վարկածը հերքվել է, և իրականում տեղի է ունեցել սպանություն: Սակայն այդ մասին պաշտոնական հաստատում չկա:

Գործի նախաքննությունը շարունակվում է:

Ալբերտն ընդամենը ութ ամսվա զինծառայող էր: Սովորում էր Ֆինանսատնտեսական քոլեջի Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների բաժնում:¹⁶⁵:

2. Հարություն Համբարյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության հաղորդած տեղեկությունների համաձայն՝ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված գորամասերից մեկի պահպանության տեղամասում մարտական հերթապահությունը կրելու ժամանակ մայիսի 8-ին՝ ժամը 15:10-ին, մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել զինծառայող Հարություն Հրայրի Համբարյանը (ծնվ.1995թ.)¹⁶⁶:

Հաջորդ օրը ՀՀ Քննչական կոմիտեի կողմից տեղեկացվեց, որ ըստ նախնական տվյալների, ժամկետային զինծառայող, շարքային Համբարյանը մահացել է իրեն ամրակցված «ԱԿՄՍ» տեսակի ինքնաձիգից իր գլխի ճակատային հատվածում արձակված կրակոցի հետևանքով ստացած հրազենային վիրավորումից:

Դեպքի առթիվ Ջինվորական քննչական գլխավոր վարչության երրորդ կայազորային քննչական բաժնում մայիսի 8-ին հարուցվել է քրեական գործ¹⁶⁷՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով (ինքնասպանություն կամ ինքնասպանության փորձ):

Դեպքից մոտ երեք շաբաթ անց՝ մայիսի 26-ին, ՀՀ քննչական կոմիտեն հայտնել է, որ քննվող գործի շրջանակներում ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 359-րդ հոդվածի 1-ին մասով (Ջինվորացիների փոխհարաբերությունների կանոնադրային կանոնները

¹⁶⁴ <http://news.am/arm/news/270001.html>

¹⁶⁵ <http://news.am/arm/news/254829.html>

¹⁶⁶ http://www.forights.am/?ln=1&id=10&page_id=266

¹⁶⁷ <http://armday.com/?p=36288>

խախտելը նրանց միջև ստորադասության (ենթակայության) հարաբերությունների բացակայության դեպքում, որն արտահայտվել է ծաղրուծանակի ենթարկելով կամ հալածելով կամ ծեծելով կամ այլ բռնի գործողություններ կատարելով) և 360-րդ հոդվածի 1-ին մասով (Զորամասում կամ զինվորական ծառայություն կրելու այլ վայրում զինծառայողին վիրավորանք հասցնելը՝ զինծառայողի պատիվն ու արժանապատվությունն անպարկեշտ ձևով ստորացնելը մեկ այլ զինծառայողի կողմից) մեղադրանք է առաջադրվել Համբարյանի ծառայակից, ավագ հրաձիգ-զենիթահար, շարքային Դ. Հարությունյանին:

Քննիչը միջնորդություն է ներկայացրել դատարան՝ մեղադրյալի նկատմամբ որպես խափանման միջոց կալանավորումը կիրառելու վերաբերյալ, ինչը դատարանը մերժել է:

Նախաքննության օրինականության նկատմամբ հսկողություն իրականացնող դատախազը դատարանի որոշման դեմ ներկայացրել է վերաքննիչ բողոք¹⁶⁸

ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի կողմից տարածված տեղեկատվությունը դեպքի վերաբերյալ¹⁶⁹

2015թ. մայիսի 12-ին այցելելով Հարություն Համբարյանի հարազատներին՝ Լոռու մարզի Արևաշող գյուղ, ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի աշխատակիցները պարզել են, որ Հարությունը ծառայում էր ԼՂ Մարտակերտի շրջանի «Ինտերնատ» կոչվող զորամասում՝ հակաօդային պաշտպանության (ՀՕՊ) զորքերում: Դեպքի նախորդ օրը՝ մայիսի 7-ին, Հարությունը հեռախոսագրույց է ունեցել ավագ քրոջ՝ Հասմիկ Համբարյանի հետ: Ըստ Հասմիկի՝ նրա տրամադրությունը շատ բարձր է եղել:

Հարությունի ծառայակից ընկերներից մեկը զինվորի հուղարկավորության ժամանակ նրա ծնողների հետ զրուցելիս հայտնել է, որ դեպքը տեղի է ունեցել Հարությունի մարտական հերթապահության ժամանակ՝ մարտական հենակետում: Մարտական հենակետը, սակայն, ըստ քրոջ, առաջին զժից մոտ 7 կմ հեռու է: Հարություն Համբարյանի մարտական հերթապահությունը նշանակված է եղել 2015թ. մայիսի 8-ին ժամը 14:00-ից 16:00-ն, իսկ դեպքը, ինչպես հայտնի է, տեղի է ունեցել

¹⁶⁸ <http://www.epress.am/2015/05/27/զինվորի-մահվան-առթիվ-հարուցված-քրգոք.html>

¹⁶⁹ <http://hcav.am/events/13-05-2015-3/>

15:10-ին: Նրա ծառայակից ընկերը տղայի հարազատներին հայտնել է, որ առավոտյան Հարությունը լվացել է գլուխը, հարդարվել, «կանտովկան» մաքրել, կոկիկ հագնվել (ինչպես միշտ) և դուրս է եկել ծառայության: Դեպքի պահին, ըստ Հարությունի ծառայակիցներից մեկի՝ հարազատներին տրամադրած տեղեկությունների, Հարությունից մոտ 30 մետր հեռավորության վրա գտնվել է նրա ծառայակիցներից մեկը (ըստ Հարությունի քրոջը հասած տեղեկությունների՝ երկու հոգի, որոնցից մեկը սթրեսի պատճառով չի կարողանում խոսել և պառկած է հոսպիտալում): Ըստ Հարությունի հորը՝ նրա ընկերներից մեկի կողմից հաղորդած տեղեկությունների՝ ժամը 15:10-ի սահմաններում Հարությունի այն ծառայակիցը, որը մոտ է գտնվել նրան դեպքի պահին, ինչ-որ բան նկատելով՝ Հարությունին հարցրել է. «Հարու՛թ, եղ ի՞նչ ես անում»: Հարությունը պատասխանել է. «Հե՛ջ, ոչ մի բան»: Դրանից հետո հնչել է կրակոց, իսկ ծառայակիցը վազել է օգնության: Հարությունի ընկերներից մեկը նրա ծնողներին պատմել է, որ ինքը դեպքի պահը չի տեսել և դեպքի մասին իմացել է միայն այն ժամանակ, երբ աղմուկ է լսել, ու երբ ժամանել է շտապօգնության մեքենան: Հարությունի հարազատները ՀՔԱ Վանաձորի գրասենյակի աշխատակիցներին հայտնեցին, որ իբր թե Մարտակերտում խոսակցություն է եղել, որ մահվան պատճառն անորոշ է: Այսինքն՝ միանգամից պարզ չի եղել, թե արդյոք դեպքը ինքնասպանության հետևանք է, թե ոչ: Իսկ հաջորդ օրն արդեն ՀՀ Քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչության երրորդ կայազորային քննչական բաժնում հարուցվել է քրեական գործ ինքնասպանության հասցնելու հոդվածով: Հարությունի հոր խոսքերով՝ դիահերձման ժամանակ ներկա են գտնվել նաև իր հարազատներից և ընկերներից: Քրոջ խոսքերով՝ Հարությունի հրազենային վիրավորումը եղել է ճակատային հատվածում՝ վերևի մասից: Հարությունն ունեցել է կարճատեսություն և կրել է օպտիկական ակնոց: Հարությունի մարմինն ընկած է եղել բերանքսիվայր, ակնոցը մանր փշրված է եղել:

Հարությունի հոր՝ Հրայր Համբարյանի խոսքերով, դեպքի օրն իրենց ընտանիքի բոլոր անդամները վաղ առավոտից տանը չեն եղել: Տուն վերադարձել են միայն երեկոյան ժամը 19:00-ի սահմաններում: Դեպքի մասին իրենք առաջին անգամ տեղեկացել են «Արմենիա» հեռուստաընկերության 20:00-ին թողարկվող «Ժամը» լրատվական հաղորդման ընթացքում ներկայացվող տեղեկատվական վազող տողից: Ըստ հոր՝ թողարկման ժամանակ Հարությունի ազգանվան մեջ առկա է եղել

տառասխալ՝ Համբարյանի փոխարեն գրված է եղել Ղամբարյան, ինչը փոքր-ինչ թեթևացրել է ընտանիքի անդամների լարվածությունը: Սակայն մոտ 10 րոպե անց հեռախոսազանգով զինկոմիսարիատի աշխատակիցը Հարությունի հորը տեղեկացրել է, որ տղան «վիրավորում է ստացել և որ նրան տեղափոխում են Երևան»: Սակայն, քույրը հայտնեց, որ մինչ այդ պահը նա արդեն իսկ համացանցի նորություններով տեղեկացել էր, որ «Հարությունը մահացու հրազենային վիրավորում է ստացել»:

Ըստ քրոջ, Հարությունը միշտ գոհ է եղել իր ծառայությունից և ծառայության վայրից, քանի որ այն մարտական հենակետը որտեղ նա ծառայել է, բավականին հեռու է եղել առաջին զծից: Հարությունը նաև հայտնել է, որ ՀՕՊ ուժերում ծառայությունը համեմատաբար ավելի հեշտ է անցնում: Իսկ այդտեղ նա ծառայության էր անցել այն պատճառով, որ «լավ էր հաշվարկներից ու զծագրությունից», ասում է Հարությունի քույրը: Ըստ Հասմիկի՝ Հարությունի հրամանատարները միշտ գոհ են եղել նրա ծառայությունից: Նա շատ կենսուրախ եհտասարդ էր, ֆուտբոլի մեծ երկրպագու:

Զինծառայողների բոլոր հարազատները և համագյուղացիները վստահ են, որ կյանքն այդքան շատ սիրող, ծնողների համար այդքան շատ անհանգստացող և այդքան հավասարակշռված մարդը, ինչպիսին Հարությունն էր, ուղղակի չէր կարող ինքնասպանություն գործել: Հարությունի հայրը նաև նշեց, որ իր որդին նույնիսկ սիրած աղջիկ չի ունեցել, ում պատճառով կարող էր դիմել այդ քայլին: Հարություն Համբարյանը սովորում էր Հայաստանի Ագրարային Համալսարանի Հողաշինարարության և հողային կադաստրի ֆակուլտետում: Զորակոչվել էր զինծառայության 2014 թ. հունվարի 13-ին: Նրա ծառայության ավարտին մնացել էր 8 ամիս:

3. Էդուարդ Մելքունյան /պաշտոնական հաղորդագրության մեջ՝ Էդգար Մելքունյան/

ԸՂ ՊԲ-ի կողմից տարածված տեղեկատվության համաձայն հունիսի 11-ին՝ ժամը 01:30-ի սահմաններում, ՊԲ հարավային ուղղությամբ տեղակայված

*գորհամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում գոհվել է ժամկետային զինծառայող, 1995թ. ծնված Էդգար Գենադիի Մելքոնյանը*¹⁷⁰:

Ըստ նախնական տվյալների՝ իրեն ամրակցված ինքնաձիգից ինքն իրեն ծնոտի շրջանում հասցրել է մահացու հրազենային վնասվածք¹⁷¹:

Զինծառայողի մահվան դեպքի առթիվ ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով¹⁷²:

Ինչպես պարզ դարձավ հետազայում՝ armlur.am լրատվական կայքի հետ զինծառայողի քրոջ՝ Լիանայի զրույցից, զինծառայողի անվան մեջ պաշտոնական հաղորդագրությունում առկա են եղել տառասխալներ, քանի որ զինծառայողի իրական անունը ոչ թե Էդգար Մելքոնյան է, ինչպես տարածել է ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայությունը, այլ՝ Էդուարդ Մելքոնյան: Զինծառայողի ընտանիքը տարօրինակ է համարում այս հանգամանքը, որ համաձայն վարկածներից մեկի՝ կրակոցը տեղի է ունեցել զենքը մաքրելու պահին: Զինծառայողի ընտանիքը հատկապես զարմանալի է համարում այն, թե ինչու պետք է զինվորը գիշերը՝ ժամը 1:00-ի սահմաններում, զենք մաքրի: Ավելին՝ ընտանիքին ասել են, թե իբր դեպքը եղել է զուգարանի մոտ: Էդուարդի քույրը հավաստում է, որ «զինվորները զուգարան գնալիս ուղեկցող ունեն, հետևաբար նրա հետ մարդ է եղել, թող պարզեն՝ ով է»: Լիանան նաև հավելեց, որ եղբոր աչքերի հատվածում կապտուկներն են եղել, իսկ այտերից մեկը քերծված է եղել, ինչի առաջացման պատճառներն առայժմ իրենց հայտնի չեն:

Զինծառայողի հայրը՝ Գենադի Մելքոնյանը, նշեց, որ դեպքից երկու օր առաջ խոսել է որդու հետ: Նրա խոսքերով՝ Էդուարդն այդ օրը շատ ուրախ էր խոսում: Ընդամենը երկու օր հետո դիրքերից իջնելու էր: Հայրը վստահ է, որ իր որդին չէր կարող ինքնասպան լինել՝ համոզված լինելով, որ «այս ամենը սարքել են»¹⁷³:

Շարքային Էդգար Մելքոնյանը Քաշաթաղի շրջանի Բերձոր քաղաքից էր, ընտանիքի միակ տղան: Ապրում էր ծնողների և քրոջ հետ: Զորացրվելուն 20 օր էր

¹⁷⁰ <http://iravaban.net/89491.html>

¹⁷¹ <http://www.lragir.am/index/arm/0/right/view/115747>

¹⁷² <http://www.investigative.am/news/view/edgar-melkonyan.html>

¹⁷³ <http://armlur.am/375444/>

մնացել, ինչը ևս ստիպում է հարազատներին չհավատալ ինքնասպանության վարկածին¹⁷⁴:

4. Մավրիկ Մելիքյան (լեյտենանտ)

2015թ. հուլիսի 1-ն ՀՀ ՊՆ մամուլի ծառայության կողմից տարածված տեղեկատվության համաձայն՝ ըստ նախնական տվյալների, 2015 թվականի հունիսի 30-ին ժամը 13:00-ի սահմաններում, ՀՀ ՊՆ հյուսիսարևելյան հատվածում տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տարածքում հայտնաբերվել է լեյտենանտ Մավրիկ Խաչատուրի Մելիքյանը՝ գլխի շրջանում ստացած հրազենային գնդակային վնասվածքով: Զինվորական հոսպիտալ տեղափոխելու ճանապարհին զինծառայողը մահացել է¹⁷⁵:

Նույն օրը ՀՀ քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում հարուցվել է քրեական գործ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 110-րդ հոդվածի 1-ին մասով¹⁷⁶:

Ըստ ՀՀ քննչական կոմիտեի՝ Մելիքյանն իրեն ամրակցված «ՊՄ» տեսակի ատրճանակից կրակոց է արձակել իր գլխի շրջանին և ՀՀ ՊՆ Վարդենիսի զինվորական հոսպիտալ տեղափոխելու ճանապարհին ստացած մարմնական վնասվածքից մահացել է:

5. Նարեկ Հարությունյան

ԸՂ ՊԲ մամուլի ծառայության կողմից տարածված տեղեկատվության համաձայն՝ 2015 թվականի սեպտեմբերի 6-ին՝ ժամը 01:45-ի սահմաններում, ՊԲ հյուսիսային ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկի պահպանության տեղամասի մարտական հենակետում տեղի ունեցած արտակարգ պատահարի արդյունքում (ստորին ծնոտի շրջանում հրազենային մարմնական վնասվածք՝ ՀՀ քննչակն կոմիտե) մահացել է ՊԲ զինծառայող, 1996թ. ծնված Նարեկ Արսյունի Հարությունյանը¹⁷⁷:

¹⁷⁴<http://operativ.am/?p=123461&l=am/martakan+henaketum+mahacac+zincarayox+edgar+melqonyani+zoracrvelun+20+or+er+mnace>

¹⁷⁵ <http://www.mil.am/1435737374>

¹⁷⁶ <http://168.am/2015/07/01/510323.html>

¹⁷⁷ <http://nkrmil.am/main/am/newsMore1016.html> , <http://www.tert.am/am/news/2015/09/06/conscrip-dead/1783134>

Ըստ քննչական կոմիտեի՝ երրորդ կայագորային քննչական բաժնում դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ ինքնասպանության հասցնելու հիմքով:

NEWS.am լրատվականի լրագրողը գրուցելով զինծառայողի ընտանիքի հարևանների հետ՝ պարզել է, որ Նարեկ Հարությունյանը տան միակ զավակն էր, ապրում էր մոր հետ՝ սոցիալապես ծանր պայմաններում: Մայրը չէր աշխատում, առողջական լուրջ խնդիրներ ուներ:

Նարեկ Հարությունյանը գորակոչվել էր զինծառայության 7 ամիս առաջ (2015 թ. փետրվարին)¹⁷⁸:

Է. Առողջական / ծառայության նկատմամբ պետի կամ պաշտոնատար անձի անփույթ վերաբերմունք/

1. Հայկ Մարգարյան

ԼՂ ՊԲ մամուլի ծառայության տարածած մամուլի հաղորդագրության համաձայն՝ 2015 թվականի մարտի 22-ին ԼՂ ՊԲ հյուսիսարևելյան ուղղությամբ տեղակայված զորամասերից մեկում ժամը 17:15-ի սահմաններում հանկարծամահ է եղել ժամկետային զինծառայող Հայկ Տարոնի Մարգարյանը՝ (ծնվ. 1992 թ.)¹⁷⁹:

News.am-ի¹⁸⁰ տվյալներով՝ դեպքը տեղի է ունեցել շատ արագ, բռպենների ընթացքում. զինծառայողն իրեն վատ է զգացել, ջուր է խնդրել և ուշաթափվել: Հոսպիտալ տանելու ճանապարհին նա մահացել է:

Զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում քննություն է իրականացվում՝ պարզելու ժամկետային զինծառայող, սերժանտ Հայկ Մարգարյանի մահվան հանգամանքներն ու պատճառները: Դեպքի առթիվ նախապատրաստվում են նյութեր, նշանակվել է դատաբժշկական փորձաքննություն¹⁸¹:

Shamshyan.com-ի¹⁸² տեղեկություններով՝ Հայկը երբեք առողջական խնդիրներ չի ունեցել: Ավելին՝ զբաղվել է լողով և սովորել է Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտում: Հարազատները կարծում են, որ Հայկի մահը վրա է հասել

¹⁷⁸ <http://news.am/arm/news/284973.html>

¹⁷⁹ <http://civilnet.am/2015/03/23/nkr-soldier-died/#.VRADLdKsW7z>

¹⁸⁰ <http://news.am/arm/news/258307.html>

¹⁸¹ <http://news.am/arm/news/258325.html>, <http://www.investigative.am/news/view/zinvo-hankarcamah.html>

¹⁸² <http://shamshyan.com/hy/article/2015/03/28/47723/>

Ճնշման կամ վախի ազդեցության տակ, քանի որ նա բնավորությամբ շատ հանգիստ էր, իսկ ծառայակիցների կողմից փորձեր են արվել ճնշել և վախեցնել նրան՝ գուցե նաև՝ անհաջող կատակ անելով:

Հարևաններից մեկը նշել է, որ ծառայության ընթացքում քնած ժամանակ նրա ձեռքի մեջ անգամ պայթուցիկ են դրել և արթնացրել նրան, որից հետո Հայկը շատ է վախեցել:

ՀՀ ՔԿ Զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում Նշանակվել է դատաբժշկական փորձաքննություն՝ պարզելու ժամկետային զինծառայողի մահվան պատճառը¹⁸³: Հարազատները սպասում են դատաբժշկական փորձաքննության արդյունքներին:

Հայկն ընդամենը 1-2 ամիս հետո պետք է գորացրվեր: News.am-ի տեղեկություններով՝ նա գորակոչվել 2013 թվականին:

2. Խոր Սարոյան

Դեռևս 2015 թվականի մայիսի 26-ին politik.am լրատվական կայքը հրապարակեց մի հոդված, որում ներկայացվում էր 2015 թ. հուլիսի 12-ին ՀՀ ԶՈՒ գորակոչված և 4 ամիս անց՝ մայիսի 4-ին, բարձր ջերմությամբ բուժկետ տեղափոխված զինծառայող Խոր Սարոյանի առողջական վիճակի մասին:

Ըստ զինծառայողի մոր՝ տիկին Ասիայի, իր որդուն մեկ շաբաթ անգիտակից պահել են զորամասի բուժկետում 39-40 աստիճան ջերմությամբ, որից հետո տեղափոխել են Վանաձորի հոսպիտալ և նույն կերպ պահել այնտեղ: Հետո տեսնելով, որ երիտասարդը ծանր վիճակում է, ոտքերը չի կարողանում շարժել, տեղափոխել են ՀՀ ՊՆ Կենտրոնական կլինիկական զինվորական հոսպիտալ, որտեղ էլ Սարոյանի վիճակը գնալով վատթարացել է: Բժիշկները Սարոյանի ծնողներին ամեն օր վստահեցրել են, որ իրենց որդին կվիրահատվի, սակայն նրան այդպեղ էլ չեն վիրահատել: Քանաքեռի հիվանդանոց տեղափոխելուց և մեկ շաբաթ զինծառայողին այնտեղ պահելուց հետո, Սարոյանին ծանր վիճակով ուղարկել են տուն¹⁸⁴:

¹⁸³ <http://investigative.am/news/view/zinvo-hankarcamah.html>

¹⁸⁴ <http://politik.am/26-05-2015-zinhashmandam/>

Իսկ մայիսի 29-ին նույն լրատվական կայքը¹⁸⁵ տեղեկացրեց, որ առավոտյան Խդր Սարոյանը մահացել է:

19-ամյա Խդր Սարոյանը Արարատի մարզի Նորամարգ գյուղից էր: Սովորում էր Երևանի պետական համալսարանի Աստվածաբանության ֆակուլտետում: Ազգությամբ եզդի էր¹⁸⁶:

Նորամարգ համայնքի ղեկավար Սարգիս Գալստյանը armlur.am-ի հետ զրույցում նշել է, որ զինձառայողի ծնողները վստահեցնում են, որ Խդրը մինչ զորակոչվելը որևէ խնդիր չի ունեցել, երբեք չի բողոքել: Սարոյանի մորեղբայրը՝ Խուրո Խուրոյանը հայտնել է, որ բժշկական հանձնաժողովը որևէ խնդիր չի արձանագրել Խդրի մոտ: Սակայն հետագայում հարազատներն իմացել են, որ բժշկուհիներից (հավանաբար նկատի ունեն զորակոչային հանձնաժողովի) մեկն ինչ-որ արձանագրություններ է արել, որոնցում նշված է եղել այն հանգամանքը, որ նորակոչիկը պիտանի չէ ծառայության համար և չի կարող զորակոչվել:

Հարազատները զարմանում են, թե ինչպես կարող էր 4 ամսվա ընթացքում տղայի մոտ չարորակ քաղցկեղ հայտնաբերվել: Ըստ Սարոյանի մորեղբոր՝ իրենց տեղեկացրել են, որ քաղցկեղի նշանները մի քանի տեղ են եղել, այդ թվում՝ ստամոքսում: Որոշ տվյալներով¹⁸⁷ զինձառայողին չեն հավատացել, որ իրեն վատ է զգում և մտածել են «սաչոկ» է:

ՊՆ մամուլի խոսնակը armlur.am-ին հայտնել է, որ զինձառայողի մոտ քաղցկեղը հայտնաբերվել է ծառայության ընթացքում, որն արագ զարգացել է: Ըստ նրա՝ բժիշկները երկար ժամանակ արել են հնարավորը նրա կյանքը փրկելու համար, սակայն նրանց չի հաջողվել:¹⁸⁸

Դեպքի մասին այլ մանրամասներ դեռևս հայտնի չեն:

¹⁸⁵ <http://politik.am/2018521325/>

¹⁸⁶ <http://hraparak.am/?p=80468&l=am%2Fbanakum+qaxckexic+mahacac+zinvorin+chen+havatacel+mtacel+en+sachok+e>

¹⁸⁷ <http://hraparak.am/?p=80468&l=am%2Fbanakum+qaxckexic+mahacac+zinvorin+chen+havatacel+mtacel+en+sachok+e>

¹⁸⁸ <http://armlur.am/363265/>

* Արթուր Աֆյան (պայմանագրային զինծառայող)

2015 թվականի փետրվարի 21-ին *aravot.am*-ը տեղեկատվություն տարածեց այն մասին, որ գիշերվանից (փետրվարի 20-ի լույս 21-ի գիշերը) կորել է Շիրակի մարզում տեղակայված ռուս սահմանապահ զորքերի (Գյումրիում տեղակայված 102-րդ ռուսական ռազմաբազայի) պայմանագրային զինծառայող Արթուր Աֆյանը (ծնվ. 1989թ.): Դեպքի մասին զինծառայողի կինը հայտնել էր Շիրակի մարզային ոստիկանությանը: Ոստիկանությունից հետագայում տեղեկացվեց, որ զինծառայողը զինված չի եղել և գիշերը մինչև ժամը 2-ը կապ է ունեցել Մարմաշեն գյուղում հայրական տուն հյուր գնացած իր կնոջ՝ Ալվարդ Մկրտչյանի հետ, սակայն փետրվարի 21-ին աշխատանքի չի ներկայացել: Զինծառայողն ազատ օր է ունեցել, որից հետո չի ներկայացել աշխատանքի¹⁸⁹: 2015 թ. մարտի 8-ին Շիրակի մարզի Մայիսյան գյուղի մոտակայքում հայտնաբերվել է Արթուր Աֆյանի դիակը՝ կախված վիճակում¹⁹⁰:

Աֆյանի դին հայտնաբերել են գյուղացիները՝ գյուղի վերջնամասում գտնվող սուպերմարկետի ետևը: Գյուղացիներից մեկը զանգել է ոստիկանություն: Ժամանել են նաև ԱԻՆ աշխատակիցները:

ՀՀ Քննչական կոմիտեի Շիրակի մարզային քննչական վարչությունում նախապատրաստված նյութերով դեպքի առթիվ հարուցվել է քրեական գործ՝ ՀՀ Քրեական օրենսգրքի 104-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներով¹⁹¹ (սպանություն՝ ապօրինաբար մեկ ուրիշին դիտավորությամբ կյանքից զրկելը):

«Ժողովուրդ» օրաթերթի տեղեկություններով Արթուրը Աֆյանը Տավուշի մարզի Հովք գյուղից էր: ԳԱԼԱ-ի¹⁹² հետ զրույցում Մարմաշենի գյուղապետը հայտնել է, որ Արթուրը կնոջ և երեխայի հետ բնակվում էր Գյումրիում վարձակալած բնակարանում:

Ըստ գյուղապետի՝ Արթուրը 3500 դոլարի պարտք է ունեցել և, նախնական տեղեկություններով, նա հենց այդ պարտքի պատճառով էր անհետացել:

¹⁸⁹ <http://www.aravot.am/2015/02/21/544839/>, <http://www.tert.am/am/news/2015/02/22/gyumri-soldier-missing/1597311>

¹⁹⁰ <http://www.azatutyun.am/archive/news/20150308/2031/2031.html?id=26888442>

¹⁹¹ <http://www.azatutyun.am/content/news/26873077.html>

¹⁹² <http://galatv.am/hy/news/nhetacel-e-yumrii-rusakan-razmabazayi-zincarayogh-rtur-fyany-nra-mot-bjjayin-heraxos-ka/>, <http://armlur.am/315514/>

Համագյուղացիները պատմում են նաև, որ Արթուրն իր հետ խոհանոցի դանակն է տարել¹⁹³:

Շիրակի մարզի դատախազ Բաֆֆի Ասլանյանի խոսքերով Աֆյանը խոշոր պարտքեր ունենալու մասին են վկայում նաև նրա մտերիմները՝ ասելով, որ այդ պարտքերը մարելու համար տան թանկարժեք իրերը գրավ են դրել¹⁹⁴:

Եղբոր խոսքերով՝ Արթուրն անհետանալուց առաջ նամակ է թողել, որտեղ խնդրել է, որ իր դետերը լավ նայեն¹⁹⁵:

ՀՀ քննչական կոմիտե տվյալներով՝ քրեական գործով նշանակված դիակի դատաբժշկական փորձաքննության արդյունքների համաձայն՝ Արթուր Աֆյանի մահը հետևանք է սուր թթվածնային քաղցի՝ պայմանավորված պարանոցի օրգանների օդով սեղմամբ՝ սեփական մարմնի ծանրության ազդեցությամբ կախվելիս: Քրեական գործով որպես մեղադրյալ կամ կասկածյալ ներգրավված անձինք չկան¹⁹⁶:

**** 2. Սամվել Միրզոյան**

«Փաստինֆո» լրատվական կայքը¹⁹⁷ 2015 թ-ի մարտի 7-ին տեղեկատվություն տարածեց այն մասին, որ 2015 թ. մարտի 6-ին, Սյունիքի մարզի Խնձորեսկ գյուղում ինքնասպան է եղել 49-ամյա տղամարդ: Նրան գտել են իր գոմի մոտ գտնվող գազատարի խողովակից պոլիէթիլենային թելով կախված վիճակում: Ըստ լրատվամիջոցի տեղեկությունների՝ տղամարդը ՀՀ ՊՆ զորամասերից մեկի կաթսայատան պետն էր: Այդ մասին ահազանգել է Խնձորեսկի գյուղապետարանի աշխատակազմի ղեկավարը: «Փաստինֆո»-ի հաղորդագրության մեջ նշվում է նաև, որ արտաքին գննությամբ դիակի վրա բռնության հետքեր չեն հայտնաբերվել, և որ նշանակվել է դատաբժշկական փորձաքննություն:

¹⁹³ <http://shamshyan.com/hy/article/2015/02/23/44013/>

¹⁹⁴ <http://www.armtimes.com/hy/read/60820>

¹⁹⁵ <http://armlur.am/315514/>

¹⁹⁶ <http://168.am/2015/06/10/500622.html>

¹⁹⁷ <http://pastinfo.am/node/64272>

Նույն օրը պարզ դարձավ, որ ինքնասպանություն գործածը Խնձորեսկ գյուղի բնակիչ, Արցախյան պատերազմի մասնակից Սամվել Միրզոյանն է: Նա ունեցել է առողջական խնդիրներ, մասնավորապես՝ նյարդերի հետ կապված¹⁹⁸:

Դեպքի մանրամասների պարզաբանման նպատակով կազմակերպությունը 2015 թ. մարտի 12-ին տեղեկատվության հարցում է ուղարկել ՀՀ ՊՆ, որին ի պատասխան տեղեկացվել է, որ նախքան մահվան դեպքը տեղի ունենալը պայմանագրային զինձառայող Սամվել Միրզոյանը զինվորական ծառայությունից արձակվելու խնդրանքով դիմել էր հրամանատարությանը, և համաձայն իր դիմումի արձակվել էր պահեստագոր:

¹⁹⁸ <http://pastinfo.am/hy/node/64279>